

**T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

Odyoloji Anabilim Dalı

**25-65 YAŞ ARASI ERKEK VE KADIN
ÖĞRETMENLERİN İŞİTME KAYIPLARI, İŞİTME
SAĞLIĞINA VERDİKLERİ ÖNEM VE TÜKENMİŞLİK
DÜZEYLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Tuğsem Melike HARDAL

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İlker BİLGİÇ

İstanbul - 2021

TEZ TANITIM FORMU

- Yazar Adı Soyadı** : Tuğsem Melike HARDAL
- Tezin Dili** : Türkçe
- Tezin Adı** : 25-65 Yaş Arası Erkek ve Kadın Öğretmenlerin İşitme Kayıpları, İşitme Sağlığına Verdikleri Önem ve Tükenmişlik Düzeyleri
- Enstitü** : İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
- Anabilim Dalı** : Odyoloji
- Tezin Türü** : Yüksek Lisans
- Tezin Tarihi** : 29.07.2021
- Sayfa Sayısı** : 65
- Tez Danışmanı** : Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İlker BİLGİÇ
- Dizin Terimleri** : İşitme Kaybı, Öğretmen, KUIK Ölçeği, Duygudurum Profili, Tükenmişlik Düzeyi
- Türkçe Özet** : 25-65 yaş arasındaki erkek ve kadın öğretmenlerin işitme kayıpları, duygudurumları ve tükenmişlik düzeyleri incelenmiştir. Bununla birlikte işitme sağlığına verdikleri öneme yer verilmiştir.
- Dağıtım Listesi** : 1. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne
2. YÖK Ulusal Tez Merkezine

Tuğsem Melike HARDAL

**T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

Odyoloji Anabilim Dalı

**25-65 YAŞ ARASI ERKEK VE KADIN
ÖĞRETMENLERİN İŞİTME KAYIPLARI, İŞİTME
SAĞLIĞINA VERDİKLERİ ÖNEM VE TÜKENMİŞLİK
DÜZEYLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Tuğsem Melike HARDAL

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İlker BİLGİÇ

İstanbul - 2021

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu, kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

Tuğsem Melike HARDAL

.../.../2021

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Tuğsem Melike HARDAL'ın "**25-65 Yaş Arası Erkek ve Kadın Öğretmenlerin İşitme Kayıpları, İşitme Sağlığına Verdikleri Önem ve Tükenmişlik Düzeyleri**" adlı tez çalışması, jürimiz tarafından Odyoloji Anabilim Dalı, Odyoloji Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan _____

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İlker BİLGİÇ

Üye _____

Dr. Öğr. Üyesi Selva ZEREN

Üye _____

Dr. Öğr. Üyesi İnci ADALI

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../ ... / 2021

İmzası

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ

Enstitü Müdürü

ÖZET

Yetişkin bireylerde işitme düzeyini gösteren ölçek ile bireyin yaşadığı çevrede duyduğu sesleri işitme, işittiğini anlama ve yer tespitinde ne kadar iyi olduğunu belirlemek amaçlanmaktadır. İşitme sağlığında meydana gelen bir problem istenmeyen sorunlara yol açmakta eğitimcinin ilerleyen yaşlarında zorlu süreçlere girmesine neden olmaktadır. İşitme kaybında kişinin dikkatinde azalma, sözlü iletişimde zorlanma, hafızada zayıflama, iş veriminde düşme, psikolojik sorunlar ve sosyal hayattan uzaklaşma görülmektedir. Duygu değişimlerini gösteren ölçek kısa zamanda duyguları gözlemlemek amacıyla geliştirilmiştir. Bireyler sosyal yaşantısında psikolojik sorunlarla başa çıkabilmek için çevresindeki insanların yardımları doğrultusunda bazı girişimlerde bulunup başarılı veya başarısız olabilmektedir.

Meslek hayatlarında yaşadıkları problemlerin duygularına ne sıklıkla yansındıklarını belirtmeleri amacıyla Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ile tükenme durumlarını değerlendirme imkânı bulmaktadır. Tükenmişlik ile insanların bir arada yaşadığı toplumda çevresine karşı beslediği tüm olumlu duygu ve düşünceler zaman içerisinde azalmaya başlamaktadır. Bu tükenmişlik bedensel olabileceği gibi duygusal da olabilmektedir. Duygusal açıdan yaşanan tükenmişlik, karşılıklı ilişkilerde ilginin kaybolması, duygularda azalma bununla beraber sosyal yaşantıdan uzaklaşmaya neden olmaktadır. Tükenmişlik durumu olduğu düşünülen kişilerin topluma kazandırılması ve tükenmişliklerin tespitini yapmak amacıyla tükenmişlik düzeylerini ölçen materyaller geliştirilmiştir.

Bu çalışma; 25-65 yaş arası öğretmenlerin işitme kayıplarının tespitini yapmak, işitme sağlığına verdikleri önemi belirtmek ve tükenmişlik düzeylerini saptamak amaçlı yapılmıştır. Öğretmenlere KUIK Ölçeği, Duygudurum Profili Ölçeği, Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ve kısaltılmış versiyonu uygulanmış olup meslek hayatlarında yaşadıkları duyguların neler olduğunu ve ne sıklıkla yaşadıklarını, işitme kayıplarının tükenmişlik düzeylerine etkilerini ve normal işiten kişilerle karşılaştırmasının yapılmasını amaçlayan bir çalışma olmuştur.

Çalışmada 25 katılımcıya erişilmiştir. Katılım sağlayan kadın (n=17) ve erkek (n=8) öğretmenler 25-44 yaş aralığı ve 45-65 yaş aralığı olarak iki grupta toplanmıştır.

İşitme düzeyini gösteren ölçğe bakıldığında normal işitmeli öğretmenlerin ortalamasının işitme kayıplı öğretmenlerinkinden daha yüksek olduğu görölmektedir. Duygu değışimlerini gösteren ölçek skorları ile işitme kayıplı bireylerin ortalamasının, normal işitmeli bireylerin ortalamalarından daha fazla değeri aldığı bulunmuştur. Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu skorları gruplar değışkenine göre incelendiğinde, normal işiten kişilerde tükenmişliğin olmadığı işitme kayıplı kişilerde ise tükenmişlik durumu olduğu görölmüştür. Öğretmenlere ait Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu skorları ile normal işiten kişilerde bir tükenmişlik olmadığı işitme kayıplı bireylerde ise tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilir. Öğretmenlerimize uygulanan ölçekler sonucu işitme düzeyleri, duygu değışimleri ve tükenmişlik düzeyleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşitme Kaybı, Öğretmen, KUIK Ölçeği, Duygudurum Profili, Tükenmişlik Düzeyi

SUMMARY

It is aimed to determine how good a person is at hearing, understanding what they are hearing, and locating the sounds they hear in the environment they live in with the scale indicating hearing level in adult individuals. A problem in hearing health leads to undesirable problems, causing the educator to go through difficult processes in his later age. In hearing loss, a person's attention decreases, difficulty in oral communication, memory loss, falling in work efficiency, psychological problems and distancing from social life are involved. The scale showing emotion changes has been developed to observe emotions in a short time. In order to cope with psychological problems in their social life, individuals may make some attempts and succeed or fail in accordance with the help of the people around them.

In order to indicate how often the problems they experience in their professional lives are reflected in their feelings, they have the opportunity to evaluate their exhaustion status with the shortened form of the burnout scale. In a society where people coexist with burnout, all positive feelings and thoughts about their environment begin to decrease over time. This burnout can be physical as well as emotional. Emotional burnout, loss of interest in mutual relationships, decreased emotions, however, lead to a departure from social life. Materials measuring burnout levels have been developed in order to bring people who are considered to have burnout status into society and to determine burnout levels.

In this study, It was made to detect hearing loss of teachers aged 25-65, to indicate the importance they give to hearing health and to determine the level of burnout. Teachers, quick couplers scale, profile of mood scale, short form and short version of the burnout scale in the profession and the emotions in the work environment, how often do you live, and comparing the effects of burnout levels of hearing loss study has been aimed at people with normal hearing.

The study reached 25 participants. December 25-44 and december 45-65 were the two groups of female (n=17) and male (n=8) teachers who participated.

Looking at the scale showing the level of hearing, it seems that the average of teachers with normal hearing is higher than that of teachers with hearing loss. It was found that the average of individuals with hearing loss with scale scores indicating

changes in emotion was higher than the average of individuals with normal hearing. The abbreviated form scores of the burnout scale were examined according to the group variable, while people with normal hearing did not have burnout, and people with hearing loss had burnout status. A shortened version of the teacher's burnout scale can be said to indicate that people with normal hearing do not have burnout, and people with hearing loss signal danger for burnout. As a result of the scales applied to our teachers, hearing levels, emotion changes and burnout levels were determined.

Key Words: Hearing Loss, Teacher, KUIK Scale, The Profile of Mood States, Burnout Level

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
SUMMARY	iii
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	vii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x
EKLER LİSTESİ	xi
ÖN SÖZ.....	xii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. İşitme Sisteminin Anatomi ve Fizyolojisi.....	5
1.1.1. Dış kulak.....	6
1.1.2. Orta kulak	6
1.1.3. İç kulak	7
1.2. İşitme Sisteminin Değerlendirilmesi.....	8
1.2.1. Saf ses odyometri.....	8
1.2.2. Konuşma odyometrisi.....	9
1.2.3. İmmitansmetrik değerlendirme.....	9
1.3. İşitme Kayıpları.....	10
1.4. Öğretmenlerin İşitme Sağlığı ve İşitmeye Verdikleri Önem.....	11
1.5. İşitme Kaybı Varlığında Yaşanılan Zorluklar	11
1.6. Öğretmenlerin Sosyal Çevresiyle İletişimleri	12
1.7. Duygudurumları ve Tükenmişlik Düzeyleri	13

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Türü	14
2.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	14
2.3. Veri Toplama Tekniği	14
2.4. Çalışma Planı.....	16
2.5. Veri Girişi ve İstatistiksel Analiz	16

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

3.1. Öğretmenlerin İşitme Durumu ve Ölçeklerin Demografik Veriler ile İlişkisi	17
3.2. Normal İşiten ve İşitme Kayıplı Öğretmenlerin Ölçek Skorları	19
3.3. Normal İşiten ve İşitme Kayıplı Öğretmenlerin Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması.....	22

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

4.1. İşitme Kayıplarının Ölçekler ile İlişkisi ve Tükenmişlik Düzeylerine Etkisi	25
--	----

SONUÇLAR VE ÖNERİLER	28
-----------------------------------	-----------

KAYNAKÇA	30
-----------------------	-----------

EKLER.....	32
-------------------	-----------

KISALTMALAR

dB	:	Desibel
dBHL	:	Desibel Hearing Level
DP	:	Duygudurum Profili
HL	:	Hearing Level
Hz	:	Hertz
IAC	:	Industrial Acoustic Company
İTİK	:	İletim Tipi İşitme Kaybı
kHz	:	Kilo Hertz
KUİK	:	Konuşma, Uzaysal Algı ve İşitme Kalitesi
SNİK	:	Sensörinöral İşitme Kaybı
TÖ	:	Tükenmişlik Ölçeği
TÖ-KF	:	Tükenmişlik Ölçeği'nin Kısaltılmış Formu

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Sağ ve Sol Kulağın İşitme Durumlarının Karşılaştırılması	17
Tablo 2. Cinsiyete Göre İşitme Durumlarının ve Ölçeklerin Karşılaştırması	18
Tablo 3. Yaş Grubuna Göre Ölçeklerin Karşılaştırması	19
Tablo 4. KUIK Ölçeği'nin Gruplara Göre Dağılımı	19
Tablo 5. Öğretmenlerin KUIK, DP, TÖ-KF ve TÖ Skorları	21
Tablo 6. İşitme Durumuna Göre Ölçeklerin Karşılaştırması	22
Tablo 7. Öğretmenlerin Ölçek Skorları Arasındaki İlişkiler	23

GRAFİKLER LİSTESİ

- Grafik 1.** Cinsiyete göre işitme düzeyi ve duygu değişimleri arasındaki ilişki 23
- Grafik 2.** Cinsiyete göre işitme düzeyi ve tükenme durumu arasındaki ilişki 24
- Grafik 3.** Cinsiyete göre duygu değişimleri ve mesleki tükenme arasındaki ilişki . 24
- Grafik 4.** Cinsiyete göre duygu değişimleri ve tükenme durumu arasındaki ilişki .. 24

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. İşitme Fizyolojisi	6
-----------------------------------	---

EKLER LİSTESİ

EK-A Etik Kurulu Onayı.....	32
EK-B Katılımcılar İçin Gönüllü Olur Formu	33
EK-C İşitme Düzeyini Gösteren Ölçek	35
EK-Ç İşitme Düzeyini Gösteren Ölçek Kullanım İzni.....	41
EK-D Duygu Değişimlerini Gösteren Ölçek.....	42
EK-E Duygu Değişimlerini Gösteren Ölçeğin Kullanım İzni.....	43
EK-F Tükenmişlik Ölçeği'nin Kısaltılmış Formu	44
EK-G Tükenmişlik Ölçeği'nin Kısaltılmış Formu Kullanım İzni	45
EK-H Tükenmişlik Ölçeği'nin Kısaltılmış Versiyonu.....	46
EK-I Tükenmişlik Ölçeği'nin Kısaltılmış Versiyonu Kullanım İzni.....	47

ÖN SÖZ

Yapmış olduğum tez çalışmamda 25-65 yaş arası öğretmenlerin işitme kayıplarını, işitmeye verdikleri önemi, duygu durumlarını ve tükenmişlik düzeylerini incelemiş bulunmaktayım. Çalışmamı hazırlarken tüm dünyanın da sağlık alanında olumsuz etkilendiği bir dönemde büyük zorluklar ve uğraşlarla bir sonuca ulaştığımı söyleyebilirim.

Bu çalışmayı hazırlarken benden yardımlarını esirgemeyen, tezin her aşamasını takip eden ve bilgi ve deneyimleriyle bakış açıma ışık tutan kıymetli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İlker BİLGİÇ'e, Yüksek lisans eğitimimde ilgisi, anlayışı, paylaşımcı tutumlarıyla bana mesleğimi sevdiren saygıdeğer hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Selva ZEREN ve Dr. Öğr. Üyesi Nebi Mustafa GÜMÜŞ'e,

Tez çalışmam boyunca desteklerini her daim hissettiğim en keyifli anlarımı paylaştığım Netsun İşitme Cihazları Uygulama ve Satış Merkezi'nde Sorumlu Müdürüm Emine YAVUZ, eşi Odt. Yener YAVUZ ve Ody. Halil Buğra AKBİL'e, sevgili dönem arkadaşım Odt. Songül ÇAKICI'ya,

Tezimin istatistiksel verilerinin analizlerinin yapılmasında ve yorumlanmasında katkısı olan Hale SARITOSUN'a, tez çalışmama gönüllü olup kıymetli zamanlarını ayıran değerli öğretmenlerime,

Tez çalışmamda kullanmış olduğum KUIK Ölçeği'ni benimle paylaşan Uzm. Ody. Nurcan KILIÇ, Duygudurum Profili Ölçeği'ni benimle paylaşan Prof. Dr. Mustafa GÜLEÇ, Prof. Dr. Yavuz SELVİ, Prof. Dr. Adem AYDIN, Prof. Dr. Lütfullah BEŞİROĞLU, Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu'nu benimle paylaşan Prof. Dr. Burhan ÇAPRI ve Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Versiyonu'nu benimle paylaşan Prof. Dr. Songül TÜMKAYA, Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ÇAM ve Dr. Öğr. Üyesi İlknur ÇAVUŞOĞLU'na,

Hayatımın en güzel yıllarını geçirdiğim, beni bu günlere getiren, başarılarımda en büyük rolleri olan, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen annem Nurten HARDAL, babam Mehmet HARDAL, ablam Tuğçe HARDAL' a teşekkürü bir borç bilirim.

Tuğsem Melike HARDAL

GİRİŞ

İşitme, insan ilişkilerini doğrudan etkileyen bir sistemdir. Bulduğumuz ortamdaki sesler kulak kepçesi tarafından toplanmakta ve dış kulak yolu boyunca ilerlemektedir. Dış kulaktaki sesler orta kulağa geçerek kulak zarını titreştirmekte, işitme kemikçikleri bu sayede hareket etmektedir. Bu titreşimler iç kulağa ilerleyerek kokleada elektrik enerjisine çevrilerek, koklear sinir vasıtasıyla merkezi sinir sistemi yollarına ulaştırılmış olmaktadır. İşitme sistemi kusursuz bir şekilde işlevini görmez ise işitme sağlığında bir problem meydana gelebilmektedir. İşitme sisteminde var olan bir problemi tespit etmek için subjektif ve objektif işitme testleri uygulanmaktadır.

Yetişkin bireylerde işitme düzeyini gösteren ölçek ile bireyin yaşadığı çevrede duyduğu sesleri işitme, işittiğini anlama ve yer tespitinde ne kadar iyi olduğunu belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Günlük hayatta kişinin kendi kendini değerlendirmesine olanak sağlamaktadır. Konuşma, Uzaysal Algı ve İşitme Kalitesi (KUIK) Ölçeği; 14 sorudan oluşan Konuşma Algısı alt ölçeği, 17 sorudan oluşan Uzaysal Algı alt ölçeği ve 18 sorudan oluşan İşitme Kalitesi alt ölçeği olmak üzere 3 alt ölçekten oluşmaktadır. Öğretmenler, işitmeleri ne kadar iyi ise 10 puana yakın işaretleme, ne kadar kötü ise 0 puana yakın işaretleme yaparak toplam 49 soruyu cevaplamaktadır.

Duygudurum Profili (DP) Ölçeği, kişilerin kısa süreli duygudurumlarını değerlendirmek amaçlı geliştirilmiş olmakla beraber 65 sıfat ve 6 alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçeğin uygulandığı öğretmenlerden, geçmiş haftada bu duyguları ne derecede yaşadıklarını puanlamaları istenmektedir. Duygu değişimlerini gösteren ölçek 58 duygu olup 6 alt ölçekte toplanmıştır. 7 tane duygu alt ölçeklere uymadığı için çıkarılmıştır. Toplam duygudurum bozukluğu puanı hesaplanırken bütün alt ölçek puanları toplanıp dinçlik-aktiflik olarak dışlanan gruba ait ölçek puanı çıkarılmaktadır.

Tükenmişlik ile insanların bir arada yaşadığı toplumda çevresine karşı beslediği tüm olumlu duygu ve düşünceler zaman içerisinde azalmaya başlamaktadır. Bu tükenmişlik bedensel olabileceği gibi duygusal da olabilmektedir. Duygusal açıdan yaşanan tükenmişlik, karşılıklı ilişkilerde ilginin kaybolması, duygularda azalma bununla beraber sosyal yaşantıdan uzaklaşmaya neden olmaktadır.

Tükenmişlik durumu olduğu düşünölen kişilerin topluma kazandırılması ve tükenmişliklerin tespitini yapmak amacıyla tükenmişlik düzeylerini ölçen materyaller geliştirilmiştir. 21 maddeden oluşan Tükenmişlik Ölçeği'nden, ölçeği kullanacak kişinin ihtiyacını karşılamaya yönelik kısa sürede sonuç alabilmek ve uygulanması kolay olması açısından 10 tane duyguyu içeren kısa bir ölçek geliştirilmiştir. Tükenmişlik Ölçeği'nde yer alan bu duygular bireyin fiziksel yeterliliklerinin, duygu değişimlerinin ve zihinsel çökmüşlük düzeylerinin ne denli olduğunu değerlendirmektedir. Meslek hayatlarında ilgili durumları ne sıklıkla yaşadıklarını belirtmeleri istenmektedir. Tükenmişlik Ölçeği ile kişi günlük hayatta yaşadığı tükenmişliğini değerlendirme imkânı bulmaktadır. Bu amaçla 10 cümleden oluşan kısa bir versiyon geliştirilmiş, kişilerin bu cümlelere 1'den 7'ye kadar puan vermeleri istenmektedir.

İşitme kaybı, bireylerin bedensel ve ruhsal sağlığını tehdit etmekte eğitimcinin ilerleyen yaşlarında zorlu süreçlere girmesine neden olmaktadır. İşitme kaybında kişinin dikkatinde azalma, sözlü iletişimde zorlanma, hafızada zayıflama, iş veriminde düşme, psikolojik sorunlar ve sosyal hayattan uzaklaşma söz konusu olmaktadır. Psikolojik açıdan bireyin sosyal yaşantısında baş edemediği problemlerin var olması hem çevresine yararlı olamayan, bulunduğu ortamda keyif alamayan, kendini yetersiz gören bireylerin oluşmasına bununla birlikte ciddi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Öğretmen meslek grubunda da işitme kaybının gözlenmesi ve duygu aktarımının yüksek olması doğrultusunda işitme kaybının tükenmişlik üzerine etkisinin araştırılması literatürde farklı bakış açıları kazandırmaya olanak sağlayabilmektedir. Bu çalışmada araştırılması gereken problemler şunlardır:

1. Öğretmenlerin yaş ve cinsiyetinin işitme kayıpları, duygu değişimleri ve tükenmişlik düzeyleri üzerindeki etkileri nelerdir?
2. Öğretmenlerin işitme kayıpları ve duygu değişimleri arasındaki ilişkiler nelerdir?
3. Öğretmenlerin işitme kayıplarının ve mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiler nelerdir?
4. Öğretmenlerin işitme kayıpları, tükenmişlik düzeylerine etki eder mi?

5. Öğretmenlerin duygu değişimlerinin tükenmişlik düzeylerine etkisi var mıdır?

Bu araştırma ile 25-65 yaş arası erkek ve kadın öğretmenlerin işitme kayıplarını tespitini yapmak, işitme sağlığına verdikleri önemi vurgulamak ve işitme kayıplarının duygu durumlarını etkileyip etkilemediğinin araştırılması sonucunda tükenmişlik düzeylerine etkisinin varlığı ya da yokluğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırma öğretmen meslek grubu ile sınırlandırılarak gerçekleştirilmiştir ve hem mesleki tükenmişlik hem de işitme kaybından kaynaklanan tükenmişliğe bakılmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda diğer meslek grupları ile çalışarak daha farklı bulgular ile çalışmayı genişletebilirler. Cinsiyet faktörüne gelince anlamlı farklılıklar olmaması nedeniyle örneklem sayısını arttırarak daha detaylı araştırmaların oluşturulmasına zemin hazırlanması gerektiği düşünülmektedir.

Bu çalışmada 25-65 yaş arası erkek ve kadın öğretmenlerin işitme kayıpları ile tükenmişlik düzeyleri arasında ilişki olup olmadığının tespiti yapılmıştır. Bu tükenmişlik düzeyinin işitme kaybından mı yoksa mesleki tükenmişlikten mi kaynaklandığının araştırılması için öne sürülen hipotezler şu şekildedir:

H1: Normal işitmeli öğretmenlerde tükenme durumu görülmemektedir.

H2: İşitme kayıplı öğretmenlerde tükenme durumu görülmektedir.

H3: İşitme kayıplı öğretmenlerin tükenmişlik durumu meslek hayatında yaşadığı tükenmişlikten kaynaklanmamaktadır.

Örnekleme oluşturan bireyler evreni temsil etmeye yeterli ve öğretmenlerin kendilerine yöneltilen ölçeklerin sorularını gerçek duygu ve düşüncelerini yansıtarak, doğru ve samimi bir şekilde cevapladıkları varsayılmaktadır. İşitme düzeyini gösteren KUIK Ölçeği, öğretmenlerin işitme konuşmayı anlama düzeylerini belirlemede; duygu değişimlerini gösteren Duygudurum Profili Ölçeği, öğretmenlerin duygu ve düşüncelerini belirlemede; Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ile öğretmenlerin meslek hayatlarında yaşadıkları tükenmişlik durumunu belirlemede ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ile öğretmenlerin işitme kaybı varlığında yaşanan tükenmişlik durumunu belirlemede yeterli olduğu varsayılmaktadır.

Bu çalışmanın bulgularında 30 öğretmene ulaşılması beklenirken çalışma 25 öğretmenle sınırlandırılmıştır. Sağlık problemi nedeniyle çalışmaya katılmak istemeyen öğretmenlerin işitme yakınması göz önüne alındığında tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi çalışmaya farklı bir boyut kazandırabileceği düşünülmektedir. Söz gelimi cinsiyetin bir etkisinin olmamasının yanında çalışmaya katılmayan öğretmenlerin yaş aralığının 50-60 olması tükenmişliğin iş hayatından mı yoksa işitme kaybından mı kaynaklandığına bir açıklama getirme de yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Başka meslek gruplarında da araştırmalar yapılabilir ve başka çalışmalara da kaynak olabileceği düşünülmektedir. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 eğitim-öğretim yılları arasında İstanbul ilinde görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır. Çalışmada kullanılan ölçme araçları, işitme testlerinden Saf Ses Odyometri, Konuşma Odyometrisi ve Timpanometri; ölçekler ise KUIK Ölçeği, Duygudurum Profili Ölçeği, Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ve kısaltılmış versiyonu ile sınırlıdır. Araştırmada ölçülmek istenen işitme kalitesi düzeyi, duygudurum düzeyleri ve tükenmişlik düzeyleri değişkenlerinin kullanılan ölçeklerin ölçtüğü nitelikler ile sınırlı olması ve elde edilen tüm bulguların, öğretmenlerin ölçeklere verdikleri yanıtlarla sınırlı olması bu araştırmanın sınırlılıkları arasında yer almaktadır.

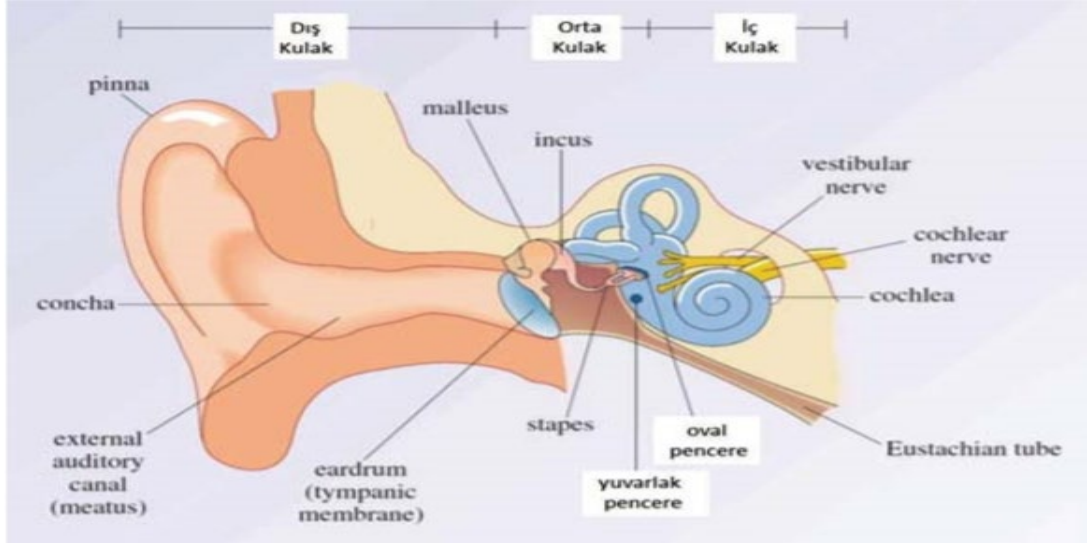
BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

Bu bölümde işitme sisteminin işleyişi, işitme sisteminde var olan problemin tespitinde kullanılan materyaller hakkında bilgilere yer verilmiştir. İşitme kayıplarının nasıl sınıflandırılıp nasıl derecelendiği, öğretmenlerin işitme sağlığını nasıl koruması gerektiği, işitme kaybı yaşandığında karşılaşılan zorluklar, sosyal çevre ile iletişim, duygu durumları ve tükenmişlik durumu gibi konular hakkında açıklamalar yapılmıştır.

1.1. İşitme Sisteminin Anatomisi ve Fizyolojisi

Kulak, sesi toplayarak iletme görevine sahip bir organ olup üç bölüme ayrılmaktadır. Periferik işitme sistemini oluşturan bu üç bölüm Şekil 1'de gösterilmiştir. İşitme organı ve çalışma mekanizması, karmaşık bir yapıda ve bir düzen içinde çalışmaktadır. Ses dalgaları timpanik membrana ulaşmakta, timpanik membranın titreşimi ile işitme kemikçikleri titreşmektedir. Oval pencerede stapesin hareketi vestibüler duktusta perilenf dalgalanmalarına neden olmaktadır. Perilenf dalgalanmaları ile timpanik duktusta yuvarlak pencereye ilerlerken baziler membranı hareket ettirmekle birlikte baziler membranın hareketi tüylü hücrelerin tektoriyal membrana doğru vibrasyonuna neden olmaktadır. Uyarılma yeri ve şiddeti VIII. kranial sinirin koklear dalı üzerinden merkezi sinir sistemine aktarılmaktadır ve böylece sesin işitilmesi ve anlamlandırılması gerçekleştirilmiş olup işitme sistemi mükemmel bir şekilde çalışmaktadır.

Şekil 1. İşitmenin fizyolojisi

Kaynak: Belgin ve Şahlı (2015, s. 27)

1.1.1. Dış kulak

Aurikula ve dış kulak yolundan oluşan dış kulak, ses dalgalarını seçici bir şekilde orta kulak yapılarına ileten akustik bir işlev görmektedir. Dış kulak yolunun dışarıdaki kıkırdak yapıları içerdeki kemik yapılarla devamlılık göstermektedir. Dış kulağın içerdeki sınırını kulak zarı oluşturmaktadır. Kulak kepçesinin şekli elastik kıkırdak yapıdan oluşmuştur. Otoskopide kulağın hareketli kıkırdak kısmı arkaya ve yukarı doğru çekilmektedir. Kulak kanalının kemik bölümü temporal kemiğin timpanik kısmı tarafından oluşturulmaktadır. Kulak kepçesi ve dış kulak kanalı, başlıca 2-4 kHz aralığında olmak üzere belirli frekans bantlarını amplifiye eden bir akustik huni oluşturmaktadır. Bu durum, bu frekans aralığındaki gürültünün işitmeye zarar verebileceği açıklanmaktadır (Güngör, Güneş, Kapucu, Konak ve Cıncık, 2011, s. 208).

1.1.2. Orta kulak

Orta kulakta kulak zarı, işitme kemikçikleri, kulak içi kaslar ve östaki tüpü gibi yapılardan oluşmaktadır. Kulak zarı titreşerek sesin sesin orta kulağa geçmesine yardımcı olmaktadır. İnsan vücudundaki en küçük kemikler olan işitme kemikçikleri (malleus, inkus ve stapes) serbestçe asılı bir şekilde tensör timpani ve stapes

kaslarına ince tendonlarla bağlıdırlar. Orta kulak kemikçikleri arasındaki eklem bağlantıları stapes tabanının aşırı derecede yer değiştirmesini önleyerek iç kulağı korumaktadır Stapes refleksi ile çiğneme ve konuşma sırasında üretilen gürültünün azaltılmasına yardımcı olmakta ve iç kulağın uzun süre yüksek sese maruz kalmasını önlemektedir. Östaki tüpü, timpanik kaviteyi nazofarinkse bağlamaktadır ve orta kulağı havalandırarak, orta kulakta enfeksiyonları engelleme görevini üstlenmektedir (Kapucu, Çakmak, Basutçu ve Tufan, 2011, s. 228).

1.1.3. İç kulak

Temporal kemiğin petröz içine yerleştiği membranöz labirent ve kemik labirentten oluşmaktadır. Kemik koklear kanal, koklea apeksine doğru kokleanın eksenini etrafında dönmekte, skala media, skala vestibuli ve skala timpani denen üç ayrı boşluğu içermektedir. Kokleanın tabanında kalın ve dar, apeksinde ise daha ince ve geniş olan baziler membranda gezici dalgalar meydana gelmektedir. Korti organı baziler membranın iç yüzünde bulunmakta, sensöriyal ve destekleyici hücreler içermektedir. Tek sıra halinde dizilmiş iç saçlı hücreleri ve üç sıra halinde dizilmiş dış saçlı hücreleri içermektedir. Düşük amplitüdü titreşimleri amplifiye eden korti organındaki dış saçlı hücreleri aktivasyonu ile baziler membran titreşimlerine ince ayar yapma görevini üstlenmektedir (Pınar ve Erkul, 2011, s. 160).

Kemik labirent, membranöz semisirküler kanalları sarar ve onlara şekillerini vermektedir. Skala vestibüli ve skala timpani denen iki ayrı kanal oluşur ve bunlar koklear apekte helikotrema ile birbirlerine bağlanmaktadır. Vestibül, semisirküler kanallar ile koklea arasında geniş bir kavite oluşturmakta ve içerisinde sakkül, utrikül, koklear kanalın tabanı, membranöz labirentin bağlantı kanalları yer almaktadır. Oval pencere stapes tabanı ile örtülüdür ve akustik girişi oluşturmaktadır. Burada empedans eşleştirmesiyle akustik titreşimlerin orta kulaktan perilenfe iletilmesi sağlamaktadır. Kemik labirentin perilenfatik boşluğu, perilenfatik kanal ile subaraknoid beyin omurilik sıvısı boşluğuna açılmaktadır. Vestibülokoklear sinir, beyin sapındaki koklear ve vestibüler nükleuslara giden afferent ve efferent lifleri içermektedir. Afferent vestibülokoklear sinir liflerinin görevi pasif bilgi transferi olarak tanımlanmıştır (Pınar ve Erkul, 2011, s. 156).

1.2. İşitme Sisteminin Değerlendirilmesi

İşitme sisteminin değerlendirilmesi subjektif ve objektif işitme testleri ile gerçekleştirilmektedir. Subjektif işitme testlerinden saf ses odyometrisinde hastanın işitme derecesini ve işitme kaybının tipini tespit etmede, konuşma odyometrisinde bireyin konuşma uyarısını algılama yeteneği ölçülmektedir. Objektif işitme testlerinden immitansmetrik değerlendirme yöntemi kullanılmaktadır. Kulak zarının direnci ve orta kulağın fonksiyonları değerlendirilmektedir. Timpanometri ve Akustik refleks testlerinden oluşmaktadır.

1.2.1. Saf ses odyometri

Saf ses, sesin en basit değeri olmakla birlikte en önemlileri frekans ve şiddettir. İşitmesi normal olan bireyler 20-20.000 Hz sesleri duyabilmektedir. Saf ses odyometre işitme eşikleri 125-8000 Hz olup saf ses şiddeti ise dB cinsinden belirlenmektedir. Saf sesler, işitme kaybının derecesinin tespit edilmesini ve işitme sisteminde ne tür bir problem olduğunun belirlenmesine yardımcı olmaktadır. Problemin dış ve orta kulaktan mı kaynaklandığını ya da iç kulak ve santral işitsel yollardan mı kaynaklandığını ayırmamıza olanak sağlamaktadır. Bu ayırımı da tedavinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Saf ses odyometrede hava yolu ve kemik yolu olmak üzere iki çeşit ölçüm yapılmaktadır. Saf ses hava yolu testi, dış kulaktan işitme merkezine kadar tüm işitme sisteminin değerlendirilmesini sağlamakta ve işitme kaybının derecesini saptamak için önemli tanısal bilgi içermektedir. Saf ses kemik yolu testi ile iç kulaktan işitme merkezine kadar olan sistem değerlendirilmekte ve işitme kaybının tipini tanımlamakta kullanılmaktadır (Stach, 2010, s. 236).

Odyometre, ses ileticileri, hoparlörler, kemik vibratörler ve sessiz kabinler kullanılan ekipmanlar arasında yer almaktadır. Odyometreler saf ses üretmekte, tonal frekans ve şiddet seviyelerinde ürettikleri sesleri sağ ve sol kulağı ayrı ayrı gönderme özelliğine sahiptir. Kulaklıklar genellikle hava yolu işitme eşiklerini bulmada kullanılmaktadır. Eşik belirleme işleminde iki yoldan biri tercih edilmektedir. Bunlardan ilki kişinin işitme seviyesinin altında uyarı gönderip cevap alınan seviyeye kadar çıkılması, ikincisi ise kişinin işitme seviyesinin üstünde uyarı gönderip cevap alınamayan seviyeye kadar inilmesidir. Odyogram yorumlamada

öncelikle işitme kaybının derecesi, dört frekansın eşikleri ortalaması alınarak belirlenmektedir. Bu frekansların ortalaması referans alınarak işitme kayıplarının sınıflandırılması yapılmakta ve işitme kaybının tipi belirlenmektedir.

1.2.2. Konuşma odyometrisi

Kelime listeleri kullanılarak kişinin konuşma uyarısını algılayıp algılamadığını ölçmek için kullanılmaktadır. Konuşmayı anlama eşiği testi, bireyin iki/üç heceli konuşma listesini tekrar edebildiği en düşük şiddet seviyesi olup saf ses eşik verilerinin güvenilirliğinin belirlenmesinde ve konuşmayı ayırt etme testlerini uygulamada kullanılmaktadır. Kelimeler bireye okunurken, herhangi bir vurgu yapılmamakta, aynı ton kullanılmaktadır. Sıklıkla şiddetin düşürüldüğü yöntem kullanılmaktadır. Bireyin rahat duyduğu ses seviyesinden başlanmakta ve bireyden söylenen kelimeleri tekrar etmesi istenmektedir. Tekrar edilen her kelimededen sonra şiddet 10 dB düşürülmektedir. Tekrar edemediği şiddet seviyesinde 5 dB arttırılmaktadır. Bireyin 3/5 kelime söylediği en düşük şiddet seviyesi eşik olarak kabul edilmektedir. Konuşmayı ayırt etme skoru testi genellikle 25 tek heceli kelimelerle yapılmaktadır. Konuşmayı ayırt etme testlerinde en rahat ses seviyesini kullanmak doğru skoru belirlemek açısından önemlidir. En rahat ses seviyesi testi ile bireyden en rahat dinleyebildiği ses seviyesini belirlemesi istenmektedir. Rahatsız edici ses seviyesi testi ile bireyin rahatsız olduğu ses seviyesini belirlemesi istenmektedir. Normal bireylerde bu değer genellikle 100 dB ve üstü olmaktadır (Gündüz ve Karabulut,2015).

1.2.3. İmmitansmetrik değerlendirme

Orta kulak direncine bağlı enerjiyi transfer etme yeteneğine immitans, ölçen sistemlere impedansmetri denmektedir. Timpanometri, dış kulak yolu kanalındaki hava ile birlikte orta kulak özelliklerinin ölçülmesidir. Belli bir şiddette uyarın gönderip basıncın değiştirilerek kulak zarı hareketinin timpanogramı çizilmektedir. Çizilen timpanogram şekline göre sınıflandırılmaktadır. İşitme eşiğinin üzerinde yeterli şiddette bir ses uyarını geldiğinde stapes kası kasılarak akustik refleks

cevabını vermektedir. Bu değerlendirmeler odyogram ile karşılaştırmaya olanak sağlamaktadır (Kepekçi, 2018).

1.3. İşitme Kayıpları

İşitme kaybının anatomik olarak yerleştiği yere göre iletim tipi işitme kaybı (İTİK), sensörinöral işitme kayıpları (SNİK), mikst tip işitme kayıpları (MİKST), santral işitme kayıpları ve fonksiyonel / non-organik işitme kayıpları olmak üzere 5 çeşit işitme kaybı tanımlanmıştır.

İTİK; dış kulak, kulak zarı ve orta kulakta meydana gelen bir patoloji sonucu oluşmaktadır. Yeterli ses seviyelerinde konuşulanları anlamada iç kulak yapılarının normal olmasına bağlı olarak zorluk yaşamamaktadır SNİK, kokleadan başlayarak işitme merkezine kadar olan geniş bir alandaki lezyonlardan kaynaklanmaktadır. Koklear ve retrokoklear olmak üzere iki grupta toplanmaktadır. SNİK'lerinin yüzde doksanında patoloji kokleadadır (Kurtaran ve Altuntaş, 2015, s. 270).

MİKST, iletim ve sensörinöral tip işitme kaybına neden olan patolojilerin bir arada olduğu durumlarda görülmektedir. Bu hastalarda patoloji hem iç hem de dış ve orta kulakta olmaktadır. Santral işitme kayıpları, beyin sapı ve serebral hemisfer düzeyindeki patolojilerden kaynaklanmaktadır. Bu tip işitme bozuklukları hem işitmeyi hem de dengeyi etkilemektedir. Bu hastaların en büyük yakınması sesleri anlamamaktan çok konuşmaları izleyememektir. Fonksiyonel / Non-organik işitme kayıpları, bir işitme kaybı olmadığı halde psikolojik olarak hastanın işitme kaybının olduğuna inanmaktadır. Bilinçli olarak işitme kaybı varmış gibi davrananlar ise bu durumdan ikincil bir kazanç elde etmeyi amaçlamaktadırlar (Kurtaran ve Altuntaş, 2015, s. 278).

İşitme kaybını derecelendirirken odyogramda hava yolu işitme eşikleri esas alınmaktadır. 4 frekansının ortalamasına bakıldığında işitmesi normal kişilerin -10 ve 15 dB arası, çok hafif bir işitme kaybı varlığında 16 ve 25 dB arası, hafif bir işitme kaybı olduğunda 26 ve 40 dB arasında bir derecelendirme yapılmaktadır. Orta dereceli bir işitme kaybı var ise 41 ve 55 dB arası, orta-ileri dereceli bir işitme kaybı, işitme kaybı ileri derecede olduğu zaman 71 ve 90 dB arası olurken çok ileri derecede 91 dB ve üzerinde bir derecelendirme yapılmaktadır.

1.4. Öğretmenlerin İşitme Sağlığı ve İşitmeye Verdikleri Önem

Öğretmenlerin mesleklerini icra ettikleri eğitim kurumları, eğitimcilerin sağlığı etkileyip olumsuz sonuçlara yol açmaktadır. Bu olumsuz sonuçlar çevresindeki insanlara yansımakta ve öğrencilerin başarılarını da direkt olarak etkilenmektedir. Öğretmenlerin mutlu ve sağlıklı bir şekilde çalışmaları psikolojilerini olumlu anlamda etkilemektedir. Okul kitaplarında işitme sağlığının korunması için alınacak bazı önemli hususlara yer verilmiştir. Kulağı temizlemek, kaşımak veya kurulamak için kulağa yabancı ve sert cisimlerin sokulmamasına dikkat edilmelidir. Hastalıklardan korunmak için sınıf ortamlarını sağlıklı bir ortama çevirmek amacıyla temizlenmesi, havalandırılması ve çalışanların bu konuda hassas davranmaları gerekmektedir ve öğrencilere bu alışkanlığı kazandırmaya çalışmak yolunda ailelere ve öğretmenlere büyük roller düşmektedir. İşitme sağlığını korumak amacıyla yüksek sestten kaçınılmalı yüksek ses ile müzik dinlenmemesi konusunda bilgilendirilmelidir. Ailelerin, öğretmenlerin ve çocukların bilinçlendirilmesi bu hususta çok önemlidir. Bunun yanında kronik hastalıklar da işitme sağlığını bozan etmenler arasında yer almaktadır. Öğretmenlerin bu gibi durumları önlemeleri hem kendilerinin hem de öğrencilerinin işitme sağlığı için tehdit oluşturmaktadır. Senece bir sefer işitme sağlığını takip etmek bu denli çok önemlidir. Doktor kontrolü dışında ilaç kullanımı da işitme sağlığını bozmakta olası bir sağlık problemi ortaya çıkarmaktadır. Bu gibi sorunların önüne geçmek için yetişkinlerde işitme düzeyini ve konuşmayı düzeylerini değerlendirmek için bazı ölçekler geliştirilmiştir. Böylece öğretmenler bu ölçeklerle işitmelerini değerlendirme imkanı bulmaktadır.

1.5. İşitme Kaybı Varlığında Yaşanılan Zorluklar

İşitme kaybı insanları fiziksel ve ruhsal yönden olumsuz etkilemektedir. İşitme kaybında yaşanan problemler şu şekildedir: Arka planda gürültü olması durumunda konuşmaları işitmede ve konuşmaları anlamada zorluk yaşanmaktadır. İşitme kaybına eşlik eden tinnitus (kulak çınlaması) varlığı gün içinde insanı rahatsız eden bir semptomdur. Baş dönmesi ve denge problemleri sosyal yaşantıda kişiyi sosyalleşmeden uzaklaştırabilmektedir. Günlük hayatta televizyon, radyo veya telefon kullanımında normal şiddette işitme zorluğu yaşanmaya başlamaktadır. İletişim ve haberleşme araçlarını yüksek sesle dinlemek tercih edilebilmektedir.

Telefon kullanırken bir kulağın diğerine tercih edilmesi, işitilen tiz ve pes seslerin birbirine karışması, lokalizasyonda zorlanmalar söz konusu olmaktadır. İşitme çabası nedeniyle yorgunluk, gerginlik, tükenmişlik, depresyon gibi ruhsal problemlere de neden olabilmektedir. Yolda yürürken arkadan çalan korna sesini duyamama ölümcül kazalara da sebebiyet verebilmektedir. Meslekler arasında en ciddi işlerden birini yapan öğretmen meslek grubu öğrencilerine hem okul hayatı hem de özel yaşantısında yardımcı olmakta diğer yandan kendi eğitimlerine de devam etmektedir. Bu yüzden yorucu iş hayatı da bazı sağlık sorunlarını beraberinde getirmektedir. Bunun yanında işitme kayıpları da varsa sağlık sorunlarına bir yenisi daha eklenmiş olmaktadır. İş ortamındaki sıkıntılara sağlık sorunları da eklenince öğretmenlerde verimli bir çalışma görülmemeye başlamaktadır. Çevresindeki insanlara faydalı olamamakla birlikte hem kariyerini hem de insan ilişkilerini olumsuz etkilemektedir. İşitme kaybı, bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlığını olumsuz yönde etkileyen bir sağlık problemidir. İşitme kaybı sonucunda bireyler yalnız kalma, mutsuzluk, sinirlilik gibi duygulara bürünmektedir. Yaşam içerisinde ruhsal problemler yüzünden kişiler tükenmişlik içerisine girmeye başlamakta ve çevresindekilere de bu ruhsal çöküntüyü yaşatmaktadır.

1.6. Öğretmenlerin Sosyal Çevresiyle İletişimleri

İnsanlar birbirlerini daha iyi anlamak ve daha iyi ifade etmek amacıyla iletişim kurmaktadır. Bu iletişim ile insanlar birbirleri ile duygu, düşünce ve bilgi aktarımında bulunurlar. Sosyal çevre ile iletişim denildiğinde en büyük rolü öğretmenler oynamaktadır. Toplum içinde insanlarla sürekli iletişim halinde olmak öğretmenler için vazgeçilmez bir gerçektir. Kalabalık ortamlarda, farklı kültürlerde birçok insanın duygu ve düşüncelerine ortak olmaktadır. Okul ortamında da öğrenciler, okul personelleri ve ebeveynler ile daima iletişim kurmaktadır. Kurdukları iletişim doğrultusunda konuştukları dili en etkili biçimde kullanmak, beden dilini, jest ve mimiklerini karşı tarafa doğru aktarımda bulunmak, toplum içerisinde düzgün bir tutum sergilemek, konuştuğu insanın ruh halinden anlamak gibi sosyal becerilerin mümkün olduğunca en üst düzeyde sergilenmesi gerekmektedir. Sözlü iletişimde ses tonunu ayarlayabilmek, göz teması kurmak olumlu anlamda bir geribildirim sağlamak amacıyla neşeli, eğlenceli, yapıcı, ses tonunu doğru yer ve

zamanda ayarlayabilen, göz teması kurabilen, çözüm odaklı bir tavır sergilemeleri gerekmektedir. Mesleki profesyonellik gereğince öğrencilerine ve çevresindeki insanlara örnek olmakta, hayatlarına ışık tutmaktadır. Kurulan iletişimin sağlıklı olmaması durumunda öğretmenlerin iletim becerilerinde problem yaşamaları nesilden nesle aktarılabilmektedir.

1.7. Duygudurumları ve Tükenmişlik Düzeyleri

Duygu değişimlerini gösteren Duygudurum Profili (DP) Ölçeği Selvi, Güleç, Aydın ve Beşiroğlu (2011) tarafından Türkçeye çevirisi yapılmış kısa zamanda duyguları gözlemlemek amacıyla geliştirilmiştir. Bireyler sosyal yaşantısında psikolojik sorunlarla başa çıkabilmek için çevresindeki insanların yardımları doğrultusunda bazı girişimlerde bulunup başarılı veya başarısız olabilmektedir. Bu ölçek ile kendilerini değerlendirme imkanı bulabilmektedir. Tükenme durumunun doktorlar, hemşireler, öğretmenler ve avukatlarda görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır (Maslach ve Leiter, 1997). Çapri (2006) tarafından Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu olarak Türkçeye çevirisi yapılan ölçek; ilk olarak Pines (2005) tarafından geliştirilmiştir. 21 maddeden oluşan Tükenmişlik Ölçeği'nden, ölçeği kullanacak kişinin ihtiyacını karşılamaya yönelik kısa sürede sonuç alabilmek ve uygulaması kolay olması açısından 10 tane duyguyu içeren kısaltılmış formu geliştirilmiştir. Tümkaya, Çam ve Çavuşoğlu (2009) tarafından Tükenmişlik Ölçeği (TÖ) Kısa Versiyonu olarak Türkçeye çevirisi yapılan ölçekteki 10 cümle, 21 maddelik versiyon maddelerinin içeriklerine bakılarak seçilmiştir.

Tükenmişlik ile insanların bir arada yaşadığı toplumda çevresine karşı beslediği tüm olumlu duygu ve düşünceler zaman içerisinde azalmaya başlamaktadır. Bu tükenmişlik bedensel olabileceği gibi duygusal da olabilmektedir. Duygusal açıdan yaşanan tükenmişlik, karşılıklı ilişkilerde ilginin kaybolması, duygularda azalma bununla beraber sosyal yaşantıdan uzaklaşmaya neden olmaktadır. Tükenmişlik durumu olduğu düşünülen kişilerin topluma kazandırılması ve tükenmişliklerin tespitini yapmak amacıyla tükenmişlik düzeylerini ölçen materyaller geliştirilmiştir. Tükenmişlik Ölçeği'nde yer alan bu duygular bireyin fiziksel yeterliliklerinin, duygu değişimlerinin ve zihinsel çökmüşlük düzeylerinin ne denli olduğunu değerlendirmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde ne tür bir araştırma olduğundan, araştırmaya dâhil edilen kişilerden, elde edilen sonuçların hangi yollarla açıklandığından bahsedilmektedir.

2.1. Araştırmanın Türü

Bu çalışmada nicel yöntemlere başvurulmuştur. Nicel yöntemler ile nesnel ölçümler ve ölçekler ile elde edilen verileri toplayarak istatistiksel analizler yapılmıştır. Etik kurulundan onay (EK-A) alınıp Netsun İşitme Cihazları Satış ve Uygulama Merkezinin bilgisi ve desteği ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlere gönüllü olduklarını gösteren bir form (EK-B) imzalatılmıştır.

2.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

İşitmesi normal olan 25-65 yaş arası kadın ve erkek öğretmenler birinci grupta yer alırken; işitme kayıplı 25-65 yaş arası kadın ve erkek öğretmenler ikinci gruba dâhil edilmiştir.

2.3. Veri Toplama Tekniği

Bu çalışmada katılımcılar ile yüz yüze bireysel görüşmeler sağlanmıştır ve öğretmenlerin tutum, davranış ve eğilimlerini tespit etmek amacıyla yargısal verilerin toplanması amaçlanmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlere işitme testlerinden; İnteracoustic AT235 Cihazı ile timpanometri, Maico MA 53 İki Kanallı Odyometre Cihazı ile saf ses odyometri ve konuşma odyometrisi yapılmıştır. Bütün odyolojik değerlendirmeler Industrial Acoustic Company (IAC) standartlarına uygun sessiz odalarda gerçekleştirilmiştir ve katılımcılara 4 ölçek (EK-C, EK-D, EK-F, EK-H) uygulanmıştır. Böylece normal işiten ve işitme kayıplı öğretmenlerden elde edilen veriler istatistiksel analizlere dâhil edilmiştir. 4 ölçeğin hepsini, öğretmenler cevaplamış, araştırmacı tarafından bilgilendirme yapılmıştır. EK-C, bütün öğretmenlere uygulanmış olup işitmenin değerlendirildiği toplam 49 sorudan oluşmaktadır. Öğretmenler bilgilendirilip ölçek sorularını doldurmaları istenmiştir.

Ölçeğini dolduran öğretmen, 49 soruyu cevaplarken işitmesinin iyi olduğunu düşündüğünde 10 puana yakın işaretleme, işitmesinin kötü olduğunu düşündüğünde 0'a yakın işaretleme yapmıştır. KUIK Ölçeği; 14 sorudan oluşan Konuşma Algısı alt ölçeği, 17 sorudan oluşan Uzaysal Algı alt ölçeği ve 18 sorudan oluşan İşitme Kalitesi alt ölçeği olmak üzere 3 alt ölçekten oluşmaktadır. Elde edilen puan toplamı her bölümün soru sayısına bölünmekte ve işitme düzeyi skorları elde edilmektedir.

EK-D, kişilerin duygu değişimlerini değerlendirmek amaçlı geliştirilmiş olmakla beraber 58 duygudan ve 6 alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçeğin uygulandığı öğretmenlerden, geçmiş haftada bu duyguları ne derecede yaşadıklarını puanlamaları istenmektedir. Depresyon-Umutsuzluk bölümünde mutsuz, yaptıklarına üzgün, suratı asık, hüznü, umutsuz, bir şeye değmeyen, cesaretsiz, yalnız, zavallı, kasvetli, çaresiz, yardımsız, değersiz, çok korkmuş, suçlu gibi duygular yer almaktadır. Gerginlik-Endişe bölümünde gergin, yıpranmış, sabırsız, panik yapan, rahat, huzursuz, hareketsiz duramayan, sinirli gibi duygular yer almaktadır. Öfke-Saldırganlık bölümünde öfkeli, hırçın, kinci, gücenmiş, acı duyan, sıkıntılı, kavgacı, isyankâr, aldatılmış, kızgın, aksi huylu gibi duygular yer almaktadır. Şaşkınlık-Şaşırılmışlık bölümünde şaşkın, odaklanamamak, sersem, şaşırılmış, becerikli, unutkan, her şeyle ilgili şüpheli, ne yapacağını bilemeyen gibi duygular yer almaktadır. Tükenmişlik-Durgunluk bölümünde keyifsiz, yorgun, usanmış, tükenmiş, tembel, bezgin, dikkatsiz gibi duygular yer almaktadır. Dinçlik-Aktiflik bölümünde hayat dolu, olanlara kaygısız, mahzun, aktif, çalışkan, neşe saçan, enerji dolu, dinç gibi duygular yer almaktadır. Her duyguya 0'dan 4'e kadar puan verilmekte ve bu sıralama asla, çok az, orta derecede, oldukça fazla ve aşırı şeklinde olmaktadır. Fakat rahat ve becerikli duyguları ters olarak puanlanmaktadır. Her alt ölçeğin puanı 0-36 arasında, toplam duygudurum bozukluğu puanı 0-200 arasında değişmektedir. Toplam duygudurum bozukluğu puanı hesaplanırken bütün alt ölçek puanları toplanıp dinçlik-aktiflik olarak dışlanan gruba ait ölçek puanı çıkarılmaktadır.

EK-F ve EK-H ile kişi iş hayatı ve günlük hayatında yaşadığı tükenmişliğini değerlendirme imkânı bulmaktadır. Kişilerin bu ölçekte 1'den 7'ye kadar puan vermeleri istenmekte ve bu sıralama hiçbir zaman, sadece bir defa, nadiren, bazen, sık sık, çoğunlukla, her zaman şeklindedir. Puan hesaplama yaparken verilen puanlar toplanıp 10'a bölünür. Çıkan sonuç kişinin tükenmişlik puanıdır. 2,4 daha az ise çok düşük, 2,5 ile 3,4 arasında ise tehlike, 3,5 ile 4,4 arasında ise tükenmişlik olduğu, 4,5

ile 5,4 arasında ise çok ciddi, 5,5 ve üzerinde ise psikolojik destek alınması gerektiği yönünde bir yorumlama yapılmaktadır.

2.4. Çalışma Planı

Bu araştırmada 25 katılımcıya ulaşılmış olup 4 ölçeğin normallik testleri yapılmıştır. Saf ses odyometri sonuçlarına göre birinci grupta yer alan işitme eşikleri normal sınırlar içinde olan ve ikinci grupta yer alan işitme eşikleri normal sınırlarda olmayan öğretmenlerin ölçek skorları belirlenmiştir. Öğretmenlerin işitme durumları ve ölçek skorlarının cinsiyete ve yaşa göre ilişkisi saptanmıştır. İşitmesi normal ve işitme kayıplı öğretmenlerin ölçek skorları karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar ile analizler yapılmıştır.

2.5. Veri Girişi ve İstatistiksel Analiz

Elde edilen sonuçlar bilgisayar ortamında ayrıntılı bir şekilde girilmiştir. Timpanometrik veriler sadece saf ses odyogram ile karşılaştırmak amaçlı kullanılmış olup veri analizlerine dâhil edilmemiştir. İstatistiksel analizlerin yapılması için IBM SPSS Versiyon 26 paket programı kullanılmıştır. Sıklık ve yüzdeleri belirtirken nitelik içeren veriler kullanılmış olup ortalama ve standart sapmaları belirtirken nicelik içeren veriler kullanılmıştır. Shapiro-Wilk normallik testi sonucu veriler normal dağılıma uygunluk gösterdiğinden parametrik testler kullanılmıştır. Bağımsız iki grup karşılaştırılmasında Bağımsız Gruplar T-test kullanılmıştır. İki nicel değişken arasında ilişki olup olmadığının belirlenmesi, ilişkinin derecesinin ve yönünün belirlenmesi için Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

3.1. Öğretmenlerin İşitme Durumu ve Ölçeklerin Demografik Veriler ile İlişkisi

Sağ ve sol kulak incelendiğinde işitme kaybı tipi ve işitme kaybı derecesine göre elde edilen sonuçlar Tablo 1'de gösterilmiştir. İşitme kaybı tipine göre her iki kulakta da işitmesi normal öğretmenlerin işitme kayıplı öğretmenlerden sayıca fazla olduğu görülmektedir. Sağ kulakta iletim tipi işitme kaybı sayıca fazlayken sol kulakta sensörinöral işitme kaybının sayıca fazla olduğu görülmektedir. İşitme kaybı derecesine göre her iki kulakta da normal işitmeli öğretmen sayısı işitme kaybı öğretmenlere nazaran daha fazla bulunmuştur. Sağ kulakta çok hafif ve orta dereceli bir işitme kaybı çoğunlukta iken sol kulakta bu durum söz konusu değildir. Sol kulakta hafif dereceli bir işitme kaybının sağ kulağa göre sayıca fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Sağ ve sol kulağın işitme durumlarının karşılaştırılması

		SAĞ KULAK		SOL KULAK	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
İşitme Kaybı Tipi	Normal İşitme	11	44,00	12	48,00
	İletim Tipi İşitme Kaybı	7	28,00	6	24,00
	Sensörinöral İşitme Kaybı	6	24,00	7	28,00
	Mikst Tip İşitme Kaybı	1	4,00	-	-
İşitme Kaybı Derecesi	Normal İşitme	11	44,00	12	48,00
	Çok Hafif Dereceli İşitme Kaybı	7	28,00	3	12,00
	Hafif Dereceli İşitme Kaybı	1	4,00	5	20,00
	Orta Dereceli İşitme Kaybı	6	24,00	5	20,00

Kaynak: Hardal, 2021

Cinsiyet ile sağ kulak karşılaştırıldığında işitme kaybı tipi ($t=-0,044$, $p=0,966$) ve sağ kulaktaki işitme kaybı derecesi ($t=-0,044$, $p=0,966$) olarak bulunmuştur. Cinsiyet ile sol kulak karşılaştırıldığında işitme kaybı tipi ($t=0,979$, $p=0,334$) ve sol kulaktaki işitme kaybı derecesi ($t=0,885$, $p=0,0385$) olarak bulunmuştur. Cinsiyet ile işitme düzeyi ölçeği ($t=0,342$, $p=0,735$), duygu değişimlerini gösteren ölçek ($t=0,024$, $p=0,981$), Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ($t=0,632$, $p=0,533$), Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ($t=0,681$, $p=0,503$) karşılaştırıldığında cinsiyetin işitme durumları ve ölçekler üzerinde bir fark oluşturmadığı Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2. Cinsiyete göre işitme durumlarının ve ölçeklerin karşılaştırması

		CİNSİYET						T		p	
		Erkek		Kadın		Toplam					
		n	%	n	%	n	%				
SAĞ KULAK	İşitme Kaybı Tipi	8	32,0	17	68,0	25	100,0	-0,044	0,966		
	İşitme Kaybı Derecesi	8	32,0	17	68,0	25	100,0	-0,044	0,966		
SOL KULAK	İşitme Kaybı Tipi	8	32,0	17	68,0	25	100,0	0,979	0,334		
	İşitme Kaybı Derecesi	8	32,0	17	68,0	25	100,0	0,885	0,385		
KUIK Ölçeği		8	32,0	17	68,0	25	100,0	0,342	0,735		
Duygudurum Profili Ölçeği		8	32,0	17	68,0	25	100,0	0,024	0,981		
Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu		8	32,0	17	68,0	25	100,0	0,632	0,533		
Tükenmişlik Ölçeği Kısa Versiyonu		8	32,0	17	68,0	25	100,0	0,681	0,503		
Bağımsız Gruplar T-Testi											
* $p<0,05$											

Kaynak: Hardal, 2021

Tablo 3'te gösterilen verilere göre; öğretmenlerin %64'ü ($n=16$) 25-44 yaş aralığında, %36'sı ($n=9$) 45-65 yaş aralığında olduğu bulunmuştur. Katılımcıların yaş grupları ile işitme düzeyi ölçeği ($t=0,062$, $p=0,00$), duygu değişimlerinin

gösteren ölçek ($t=0,406$, $p=0,00$), Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ($t=0,376$, $p=0,00$) ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ($t=0,241$, $p=0,00$) karşılaştırıldığında yaş faktörünün ölçeklerde bir fark oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 3. Yaş grubuna göre ölçeklerin karşılaştırması

	YAŞ GRUBU						T	p
	25-44 Yaş		45-65 Yaş		Toplam			
	n	%	n	%	N	%		
KUIK Ölçeği	16	64,0	9	36,0	25	100,0	0,062	0,00*
Duygudurum Profili Ölçeği	16	64,0	9	36,0	25	100,0	0,406	0,00*
Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu	16	64,0	9	36,0	25	100,0	0,376	0,00*
Tükenmişlik Ölçeği Kısa Versiyonu	16	64,0	9	36,0	25	100,0	0,241	0,00*

Bağımsız Gruplar T-Testi
* $p<0,05$

Kaynak: Hardal, 2021

3.2. Normal İşiten ve İşitme Kayıplı Öğretmenlerin Ölçek Skorları

Tablo 4'te gösterilen sonuçlara göre; KUIK ve alt ölçek skorlarının gruplara göre incelendiğinde normal işiten bireylerde sırasıyla 9,14 (SD=0,27), 9,06 (SD=0,40), 8,88 (SD=0,24), 9,52 (SD=0,24) oranları ile en yüksek değerler bulunmuştur. İşitme kayıplı bireylerde ise bu değerler sırasıyla 7,46 (SD=0,79), 7,42 (SD=0,76), 7,39 (SD=0,77) olarak bulunmuştur.

Tablo 4. KUIK ölçeğinin gruplara göre dağılımı

		KUIK		İlk 14 Soru		İkinci 17 Soru		Son 18 Soru	
		ORT.	±SD	ORT.	±SD	ORT.	±SD	ORT.	±SD
Gruplar	Normal İşiten Grup	9,14	0,27	9,06	0,40	8,88	0,24	9,52	0,24

	İşitme Kayıplı Olan Grup	7,40	0,69	7,46	0,79	7,42	0,76	7,39	0,77
--	--------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

Kaynak: Hardal, 2021

Tablo 5'te gösterilen verilere göre; işitme düzeyi değerleri incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre kadınların ortalamasının $7,85 \pm 0,95$; erkeklerin ise $7,99 \pm 1,13$ olduğu görülmektedir. Yaş değişkenine bakıldığında, 25-44 yaş arasındaki bireylerin ortalaması $8,44 \pm 0,74$; 45-65 yaş arasındaki bireylerin ise $6,92 \pm 0,52$ olduğu görülmektedir. Son olarak gruplar değişkeni incelendiğinde, normal işiten bireylerin ortalaması $9,14 \pm 0,27$ olarak; işitme kaybı olan bireylerin ise $7,40 \pm 0,69$ olduğu görülmektedir. Duygu değişimlerini gösteren ölçek skorları için cinsiyet değişkeni incelendiğinde, kadınların ortalamalarının ($64,53 \pm 28,77$) ve erkeklerin ortalamalarının ($64,88 \pm 41,41$) birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir. Yaş değişkenine bakıldığında, 25-44 yaş aralığındaki bireylerin ortalama $44,19 \pm 15,49$ değerini, 45-65 yaş aralığındaki bireylerin ise $101,00 \pm 19,53$ değerini aldığı görülmektedir. Son olarak duygu değişimlerini gösteren ölçek gruplara göre incelendiğinde, işitme kayıplı bireylerin ortalama $77,94 \pm 27,84$ değerini alarak, normal işiten bireylerin ortalamalarından ($30,43 \pm 10,69$) daha fazla değer aldığı görülmektedir.

Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu skorları cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, kadınların ortalamasının $2,77 \pm 0,85$ olduğu görülmektedir. Bu değer 2,5-3,4 arasında olduğundan, tükenmişlik için tehlike sinyalleri vermektedir. Erkeklerin ortalamasının $3,04 \pm 1,30$ olduğu görülmektedir. Bu değer kadınlarda olduğu gibi tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilir. Yaş değişkenine göre incelendiğinde, 25-44 yaş aralığındaki kişilerin ortalamasının $2,38 \pm 0,81$ olduğu görülmektedir. Bu değer 2,4'ün altında olduğundan, tükenmişlik derecesi çok düşüktür. 45-65 yaş aralığındaki kişilerin ortalamasının $3,70 \pm 0,69$ olduğu görülmektedir. Bu değer 3,5-4,4 arasında olduğundan, tükenmişlik durumu içinde bulunduğu ortaya çıkmaktadır. Gruplar değişkenine göre incelendiğinde, normal işiten bireylerin ortalamasının $1,66 \pm 0,42$ olduğu görülmektedir. Bu değer 2,4'ün altında olduğundan, tükenmişlik derecesi çok düşüktür. Son olarak işitme kayıplı olan bireylerin ortalamasının $3,32 \pm 0,72$ olduğu görülmektedir. Bu değer 2,5-3,4

değerleri arasında olduğundan, tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilir.

Öğretmenlere ait Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu skorları cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, kadınların ortalama $2,74\pm 0,86$ değerini aldığı görülmektedir. Bu değer 2,5-3,4 değeri arasında olduğundan, tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilir. Erkeklerin ortalama $3,03\pm 1,19$ değerini aldığı görülmektedir. Bu değer 2,5-3,4 değeri arasında olduğundan, kadınlarda olduğu gibi tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilir. Yaş değişkenine göre incelendiğinde, 25-44 yaş arasındaki kişilerin ortalama $2,34\pm 0,78$ değerini aldığı görülmektedir. Bu değer 2,4'ün altında bir değer olduğundan, tükenmişlik derecesinin çok düşük olduğu söylenebilir. 45-65 yaş arasındaki kişilerin ise ortalama $3,70\pm 0,56$ değerini aldığı, bu değer de 3,5-4,4 değeri arasında olması sebebiyle tükenmişlik durumu içerisinde bulunduğu söylenebilir. Gruplar değişkenine göre incelendiğinde, normal işiten kişilerin ortalama $1,66\pm 0,41$ değerini aldığı görülmektedir. Bu değer 2,4'ün altında bir değer olduğundan, tükenmişlik derecesinin çok düşük olduğu söylenebilir. İşitme kayıplı bireylerin ortalama $3,29\pm 0,68$ değerini aldığı görülmektedir. Buna göre sonuç 2,5-3,4 değeri arasında bulunduğu tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilir.

Tablo 5. Öğretmenlerin KUIK, DP, TÖ-KF ve TÖ skorları

		KUIK		DP		TÖ-KF		TÖ	
		ORT.	±SD	ORT.	±SD	ORT.	±SD	ORT.	±SD
Cinsiyet	Kadın (n=17)	7,85	0,95	64,53	28,77	2,77	0,85	2,74	0,86
	Erkek (n=8)	7,99	1,13	64,88	41,41	3,04	1,30	3,03	1,19
Yaş	25-44 (n=16)	8,44	0,74	44,19	15,49	2,38	0,81	2,34	0,78
	45-65 (n=9)	6,92	0,52	101,00	19,53	3,70	0,69	3,70	0,56
Gruplar	Normal İşiten Grup	9,14	0,27	30,43	10,69	1,66	0,42	1,66	0,41
	İşitme Kayıplı	7,40	0,69	77,94	27,84	3,32	0,72	3,29	0,68

Kaynak: Hardal, 2021

3.3. Normal İşiten ve İşitme Kayıplı Öğretmenlerin Ölçek Skorlarının Karşılaştırılması

Tablo 6'da gösterilen sonuçlara göre işitmesi normal ve işitme kaybı bulunan öğretmenler ile işitme düzeyi ölçeği ($t=0,012$, $p=0,00$), duygu değişimlerini gösteren ölçek ($t=0,002$, $p=0,00$), Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ($t=0,167$, $p=0,00$) ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ($t=0,073$, $p=0,00$) ile arasında bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

Tablo 6. İşitme durumuna göre ölçeklerin karşılaştırması

	GRUPLAR						T	p
	Normal İşiten		İşitme Kayıplı		Toplam			
	n	%	n	%	N	%		
KUIK Ölçeği	7	28,0	18	72,0	25	100,0	0,012	0,00*
Duygudurum Profili Ölçeği	7	28,0	18	72,0	25	100,0	0,002	0,00*
Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu	7	28,0	18	72,0	25	100,0	0,167	0,00*
Tükenmişlik Ölçeği Kısa Versiyonu	7	28,0	18	72,0	25	100,0	0,073	0,00*

Bağımsız Gruplar T-Testi
* $p<0,05$

Kaynak: Hardal, 2021

Tablo 7'de gösterilen sonuçlara göre; işitme düzeyini gösteren ölçek ile duygu değişimlerini gösteren ölçek ($r=-0,837$, $p=0,000$) ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ($r=-0,785$, $p=0,000$) arasında bir ilişki olduğu görülmektedir. İşitme düzeyi ölçeği ne kadar yüksek ise diğer ölçek skorları o kadar düşük, işitme düzeyi ölçeği ne kadar düşük ise diğer ölçek skorları o kadar yüksek olduğu söylenebilmektedir. Ayrıca Grafik 1 ve Grafik 2'de cinsiyete göre işitme düzeyi ve tükenme durumu arasındaki ilişki gösterilmiştir. Duygu değişimlerini gösteren ölçek ile Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ($r=0,847$, $p=0,000$) ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ($r=0,867$, $p=0,000$) arasında bir ilişki olduğu

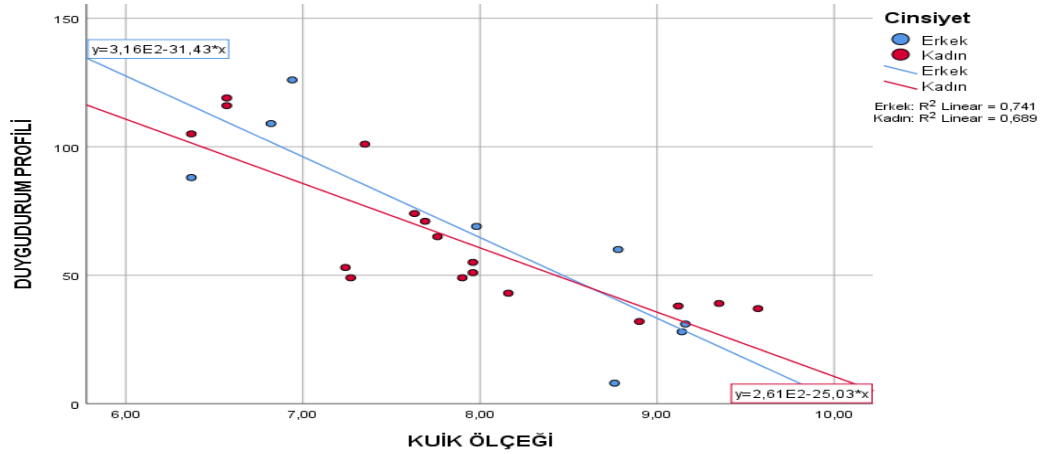
görülmektedir. Duygu değişimlerinde meydana gelen olumlu veya olumsuz bir gelişme varlığında tükenmişlik durumu da doğru orantılı olarak artmakta ya da azalmaktadır. Ayrıca Grafik 3 ve Grafik 4'te cinsiyete göre duygu değişimleri ve tükenme durumu arasındaki ilişki gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin ölçek skorları arasındaki ilişkiler

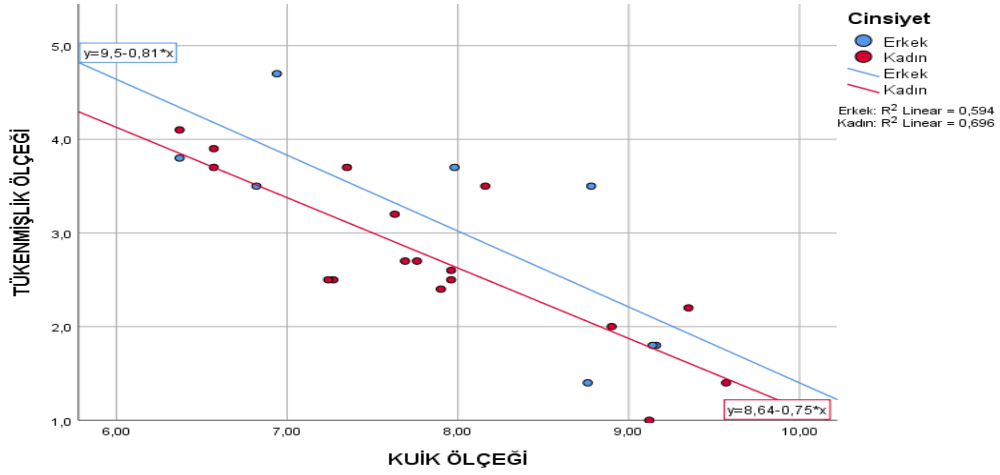
Ölçekler	N	R	p
KUIK-DP	25	-0,837	0,000*
KUIK-TÖ	25	-0,785	0,000*
DP-TÖ-KF	25	0,847	0,000*
DP-TÖ	25	0,867	0,000*

Pearson Korelasyon Testi
*p<0.05

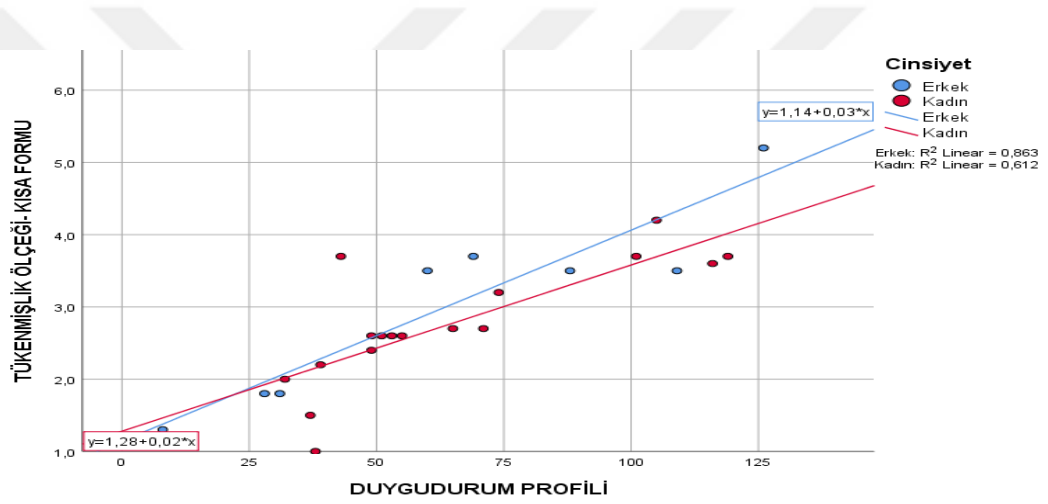
Kaynak: Hardal, 2021

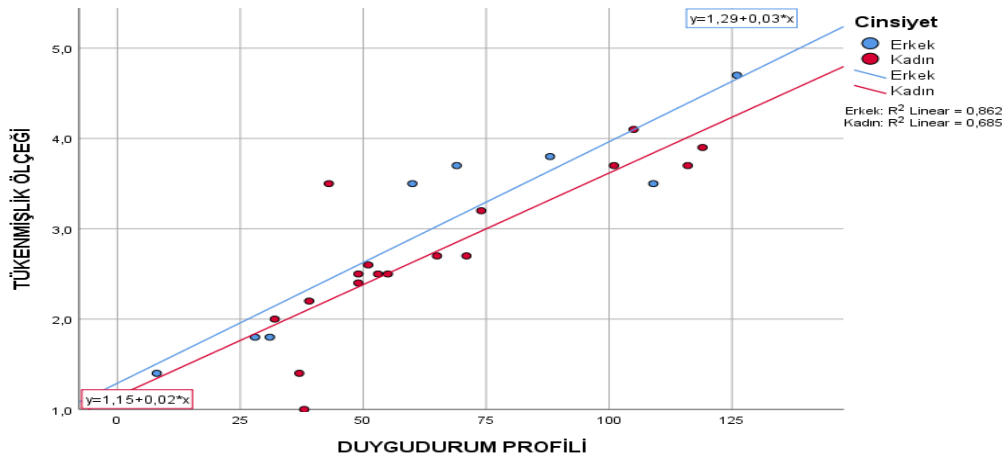
Grafik 1. Cinsiyete göre işitme düzeyi ve duygu değişimleri arasındaki ilişki

Grafik 2. Cinsiyete göre işleme düzeyi ve tükenme durumu arasındaki ilişki

Grafik 3. Cinsiyete göre duygu değişimleri ve mesleki tükenme arasındaki ilişki

Grafik 4. Cinsiyete göre duygu değişimleri ve tükenme durumu arasındaki ilişki

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

4.1. İşitme Kayıplarının Ölçekler ile İlişkisi ve Tükenmişlik Düzeylerine Etkisi

25-65 yaş arası öğretmenlerin işitme kayıplarının tespiti, işitme sağlığına verdikleri önemi belirtmek ve tükenmişlik düzeylerini saptamak amacı ile yapılan bu çalışmada katılım sağlayan öğretmenlerin işitme kayıpları ve tükenmişlik düzeyleri karşılaştırılmış olup elde edilen bulgular sonucunda güçlü bir ilişki bulunmuştur.

Normal işiten ve işitme kayıplı insanların işitme durumlarını belirlemek amacıyla öğretmenlere uygulanan KUIK Ölçeği skorlarının cinsiyet faktörü incelendiğinde erkeklerin ortalamasının kadınlarinkinden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Erkeklerin işitme durumunun kadınlarinkinden daha iyi olduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkekler için olumlu bir sonuca varılmıştır. Yaş faktörüne bakıldığında 25-44 yaş arası öğretmenlerin işitme durumları, 45-65 yaş arası öğretmenlerinkinden daha iyi olduğu gözlenmiştir çünkü yaş ilerlemesiyle tüm organlarda görülebilen yaşlanma, işitme organında da görülmekte, işitme duyusu gün geçtikçe zayıflamaktadır. Çalışmamıza katılan normal işitmeli ve işitme kayıplı 25 öğretmenin işitme kalitesinin belirlenmesi amacıyla KUIK Ölçeği skorları elde edilmiştir. Normal işitmeli ve işitme kayıplı bireylerin KUIK skorlarının incelendiği çalışmaların verileri (Kılıç, 2017; Moulin ve Richard, 2016) ile bu verilerin uyumlu olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin duygudurumları incelenmiş olup işitme kaybı olan kişilerde bu skorlar normal işitmeli kişilere nazaran daha yüksektir. Cinsiyet faktörü etkili olmasa da yaş faktörünün duygudurumlarında ciddi bir etkisi olduğu görülmektedir. KUIK Ölçeği ve Duygudurum Profili Ölçeği karşılaştırıldığında, negatif yönlü ve güçlü bir ilişki olduğu bulunmuştur. KUIK Ölçeği skoru ne kadar yüksekse işitme normal ve Duygudurum Profili Ölçeği skoru o kadar düşüktür. Bu bilgiler ışığında kişinin işitme sağlığının psikolojiyi doğrudan etkilediği sonucuna ulaşıldığı söylenebilmektedir. Duygudurum Profili Ölçeği ile tükenmişlik düzeyleri skorlarıyla karşılaştırıldığında pozitif yönlü ve güçlü bir ilişki bulunmuştur. Böylece

öğretmenlerin duygudurumları ile tükenmişliklerinin doğru orantılı artıp azaldığı gözlenmiştir.

Çapri (2013) tarafından 190 öğretmene uygulanan Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu ortalamaları 2,22 (SD=0,95) olarak bulunmuştur. Bu da mesleki tükenmişlik için çok düşük bir ortalamadır ve tükenmişlik sinyalleri vermemektedir. Bu çalışmada 25 öğretmene uygulanan Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formunda kadınların ortalaması 2,77 (SD=0,85), erkeklerin ortalaması ise 3,04 (SD=1,30) olarak bulunmuştur. Çapri'ye nazaran her iki cinsiyette tükenmişlik için tehlike sinyalleri vermektedir. Mesleki tükenmişlikte cinsiyetler açısından erkeklerin tükenmişlik düzeyinin yüksek olduğu (Burke ve Greenglass, 1989; Maslach ve Jackson, 1985) araştırmalar ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Tükenmişlik düzeyleri için demografik verilere bakıldığında cinsiyetin tükenmişliğe bir etkisi olmadığı fakat yaş artışı ile birlikte tükenmişliğin arttığına dikkat çekilmektedir. İşitme kaybı varlığında tükenmişlik yaşanabileceği KUIK Ölçeği ve Tükenmişlik düzeyi skorlarıyla karşılaştırıldığında negatif yönlü ve güçlü bir ilişki elde edilmesiyle görülmektedir. Fakat bu tükenmişliğin işitme kaybından mı yoksa iş hayatı ve mesleki etkenlerden dolayı mı olduğu tartışmaya açılmış bir konu olmaktadır. Bu duruma açıklık getirmek amacıyla yapılan bu çalışma ile elde edilen sonuçlar doğrultusunda Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ve kısaltılmış versiyonu skorlarının birbirine çok yakın olduğu, Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu skorlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin iki ölçekte de tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği sonucu çıkmaktadır. Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ve kısaltılmış versiyonu düzeyleri arasında pozitif yönlü ve güçlü bir ilişki olması bu durumu desteklemektedir.

Bu araştırma öğretmen meslek grubu ile sınırlandırılarak gerçekleştirilmiştir ve hem mesleki tükenmişlik hem de işitme kaybından kaynaklanan tükenmişliğe bakılmıştır. Bunun sonucunda her ikisinin de etkili olabildiği görülmüştür. Bundan sonraki çalışmalarda diğer meslek grupları ile çalışarak daha farklı bulgular ile çalışmayı genişletebilirler. Cinsiyet faktörüne gelince anlamlı farklılıklar olmaması nedeniyle örneklem sayısını arttırarak daha detaylı araştırmaların oluşturulmasına zemin hazırlanması gerektiği düşünülmektedir. Araştırmanın sınırlılıklarına baktığımızda 30 öğretmene ulaşılması beklenen çalışma 25 öğretmenle

sınırlandırılmıştır. Sağlık problemi nedeniyle çalışmaya katılmak istemeyen öğretmenlerin işitme yakınması göz önüne alındığında tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi çalışmaya farklı bir boyut kazandırabilirdi. Söz gelimi cinsiyetin bir etkisinin olmamasının yanında çalışmaya katılmayan öğretmenlerin yaş aralığının 50-60 olması tükenmişliğinin iş hayatından mı yoksa işitme kaybından mı kaynaklandığına bir açıklama getirme de yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışmada işitme testleri yapılmadan önce öğretmenlerin işitme kalitelerini belirlemek amacıyla katılımcılara yöneltilen KUIK Ölçeği'ni cinsiyet ve yaş aralığı olarak değerlendirdiğimizde, erkek ve kadın öğretmenlerin KUIK Ölçeği skorlarında anlamlı bir fark olmadığı ve kadın öğretmenlerin KUIK Ölçeği ortalamalarının erkek öğretmenlerinkinden daha düşük olduğu gözlenmiştir. Yaş aralığı ve KUIK Ölçeği skorları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 25-44 yaş aralığındaki öğretmenlerin KUIK Ölçeği skorlarının, 45-65 yaş arası öğretmenlerin KUIK Ölçeği skorlarından daha yüksek çıkması işitme kalitelerinin daha iyi olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. KUIK Ölçeği ile grupların ortalamaları karşılaştırılmıştır. İşitmesi normal grubun ortalamasının, işitme kayıplı grubun ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sonucunda KUIK Ölçeği'nin, işitme kalitesinin belirlenmesinde işitme testlerini destekler nitelikte olduğu söylenmektedir.

Çalışmaya katılan öğretmenlere, kişilerin kısa süreli duygudurumlarını değerlendirmek amaçlı geliştirilmiş olan Duygudurum Profili Ölçeği'ni cinsiyet açısından değerlendirdiğimizde, erkek ve kadın öğretmenler arasında bir farkın olmadığı ve ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Yaş aralığı ve Duygudurum Profili Ölçeği skorları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 25-44 yaş aralığındaki öğretmenlerin Duygudurum Profili Ölçeği düzeylerinin, 45-65 yaş arası öğretmenlerinkinden daha düşük olduğu görülmüştür. Yaş değişkeni değerlendirildiğinde, yaş ilerledikçe duygudurum bozukluğunun arttığı çıkarımı yapılmaktadır. Duygudurum Profili Ölçeği ile işitmesi normal kişiler ve işitme kayıplı kişilerin skorları karşılaştırılmıştır. İşitmesi normal grubun ortalamasının, işitme kayıplı grubun ortalamalarından daha düşük olduğu görülmektedir. Bununla birlikte işitme kaybı varlığında duygudurum bozuklukları görülebilmektedir.

Öğretmenlere, iş ortamları ve meslekleriyle ilgili tükenmişliklerini tespit etmek amacıyla geliştirilmiş olan Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formunu cinsiyet ve yaş aralığı olarak değerlendirdiğimizde bir farkın olmadığı fakat kadın öğretmenlerin tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği, erkek öğretmenlerin tükenmişlik durumu içinde olduğu görülmektedir. Yaş aralığı ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu skorları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 25-44 yaş aralığındaki öğretmenlerde mesleki tükenmişliklerinin çok düşük olduğu, 45-65 yaş arası öğretmenlerin mesleki

tükenmişlik durumu yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yaş ilerledikçe yaşanmışlıklar artmakta mesleki tükenmişlikte doğru orantı ile artmaktadır. Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış formu ile işitmesi normal kişiler ve işitme kayıplı kişilerin skorları karşılaştırılmıştır. İşitmesi normal öğretmenlerde mesleki tükenmişlik derecesi düşük olmakla birlikte işitme kayıplı öğretmenlerde mesleki tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği söylenebilmektedir.

10 maddelik cümlelerden oluşan öğretmenin fiziksel, duygusal ve zihinsel yorgunluk düzeylerini değerlendirmeye yarayan Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu cinsiyet ve yaş aralığı olarak değerlendirdiğimizde, kadın ve erkek arasında bir farkın olmadığı, tükenmişlik için tehlike sinyalleri verdiği gözlemlenmektedir. Yaş aralığı ve Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu skorları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 25-44 yaş aralığındaki öğretmenlerde tükenmişlik düzeylerinin çok düşük olması ve 45-65 yaş arası öğretmenlerin tükenmişlik durumu içinde oldukları görülmüştür. Tükenmişlik Ölçeği'nin kısaltılmış versiyonu ile işitmesi normal kişiler ve işitme kayıplı kişilerin skorları karşılaştırılmıştır. İşitmesi normal kişilerde tükenmişlik düzeyinin çok düşük olması ve işitme kayıplı kişilerde tükenmişlik için tehlike sinyalleri vermesi, işitme durumunun tükenmişliğe bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılabilir.

KAYNAKÇA

- Belgin, E. (2015). Periferik İşitme Sisteminin Anatomi ve Fizyolojisi. Belgin, E. ve Şahlı, S. A. (Ed.), *Temel odyoloji* (s. 27-38) içinde. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri.
- Burke, R. J. ve Greenglass, E. R. (1989). Psychological burnout among men and women in teaching: An examination of the Cherniss Model. *Human Relation*, 42(3), 261-273.
- Çapri, B. (2006). Tükenmişlik ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 62-77.
- Çapri, B. (2013). Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu İle Eş Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu'nun Türkçe Uyarlaması ve Psikoanalitik-Varoluşçu Bakış Açısından Mesleki ve Eş Tükenmişlik İlişkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1393-1418. doi: 10.12738/estp.2013.3.1576.
- Gündüz, M. ve Karabulut, H. (2015), *Odyolojide temel kavramlar ve yaklaşımlar*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Kepekçi, A. H. (2018), *Odyometri: İşitme ve Ölçümü Vestibüler Sistem Nöroloji*, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Kılıç, N. (2017). Konuşma, Uzaysal Algı ve İşitme Kalitesi (KUIK) Ölçeğinin Türkçeye uyarlanıp, normalizasyonunun yapılarak; normal işiten ve sensörinöral işitme kayıplı yetişkin bireylerde incelenmesi (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara). Erişim adresi: <https://docplayer.biz.tr/69069218-Yuksekk-lisans-tezi-t-c-gazi-universitesi-saglik-bilimleri-enstitusu-kbb-odyoloji-ve-konusma-ses-bozukluklari-programi.html>
- Kurtaran, H. ve Altuntaş, E. E. (2015). İletim Tipi İşitme Kayıpları. Gündüz, M. ve Karabulut, H. (Ed.), *Odyolojide temel kavramlar ve yaklaşımlar* (s. 269-283) içinde. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Kurtaran, H. ve Altuntaş, E. E. (2015). Mikst Tip İşitme Kayıpları. Gündüz, M. ve Karabulut, H. (Ed.), *Odyolojide temel kavramlar ve yaklaşımlar* (s. 269-283) içinde. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Maslach, C. ve Jackson, S. E. (1985). The role of sex and family variables in burnout. *Sex Roles*, 12(7/8), 837-851.
- Maslach, C. ve Leiter, M. P. (1997). *The truth about burnout: How organizations cause personal stress and what to do about it*. San Francisco: Jossey Bass.
- Moulin, A. ve Richard, C. (2016). Sources of variability of speech, spatial, and qualities of hearing scale (SSQ) scores in normal-hearing and hearing-impaired populations. *International journal of audiology*, 55(2), 101-109.

- Pines, A. M. (2005). The burnout measure short version (BMS). *International Journal of Stress Management*, 12, 78–88.
- Probst, R. Grevers, G. ve Iro, H. (2011). Dış Kulak (Güngör, A., Güneş, M., Kapucu, B., Konak M. M. ve Cıncık H., Çev.). Yıldırım, N. (Ed. ve Çev.), *Temel otorinolaringoloji adım adım öğrenme rehberi* (s. 208 -225) içinde. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi
- Probst, R. Grevers, G. ve Iro, H. (2011). İç Kulak (Pınar, D. ve Erkul, E., Çev.). Yıldırım, N. (Ed. ve Çev.), *Temel otorinolaringoloji adım adım öğrenme rehberi* (s. 154 -160) içinde. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.
- Probst, R. Grevers, G. ve Iro, H. (2011). Kokleanın Anatomisi ve İşlevi (Pınar, D. ve Erkul, E., Çev.). Yıldırım, N. (Ed. ve Çev.), *Temel otorinolaringoloji adım adım öğrenme rehberi* (s. 160 -163) içinde. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.
- Probst, R. Grevers, G. ve Iro, H. (2011). Orta Kulağın Anatomi, Fizyoloji ve Muayenesi (Kapucu, B., Çakmak, A., Basutçu, S. ve Tufan, E., Çev.). Yıldırım, N. (Ed. ve Çev.), *Temel otorinolaringoloji adım adım öğrenme rehberi* (s. 228-253) içinde. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.
- Selvi, Y. Güleç, M. Aydın, A. ve Beşiroğlu, L. (2011). Duygudurum Profili'nin (DP) Türkçe formunun psikometrik değerlendirmesi. *Journal Of Mood Disorders*, 1(4), 152-161. doi: 10.5455/jmood.20110902072033
- Stach B. A. (2010). The Audiologist's Assessment Tools: Pure-Tone Audiometry. *Clinical audiology an introduction* (2. bs., s. 235-273) içinde. New York: Delmar Cengage Learning
- Tümkaya, S. Çam, S. ve Çavuşoğlu, İ. (2009). Tükenmişlik Ölçeği Kısa Versiyonu'nun Türkçe'ye uyarlama geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 387–398. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/pub/cusosbil/issue/4381/601>

EKLER

EK-A

ETİK KURUL ONAYI

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
Etik Kurul Başkanlığı

ETİK KURUL KARAR ÖRNEĞİ

TOPLANTI TARİHİ : 23.09.2020
TOPLANTI SAYISI : 2020-25

KARAR NO: 2020-25-22: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Odyoloji Tezli Yüksek Lisans Programı 191006042 numaralı öğrencisi Tuğsem Melike HARDAL'ın, "25-65 Yaş Arası Erkek ve Kadın Öğretmenlerin İşitme Kayıpları, İşitme Sağlığına Verdikleri Önem ve Tükenmişlik Düzeyleri" konulu çalışması hakkında yapacağı anket sorularının, etik kurallara uygun olup olmadığını tespit etmek üzere, İGÜ Etik Kurul Yönergesininin 12(1) maddesine göre değerlendirme yapmak üzere görevlendirilen öğretim elemanlarının raporları incelenmiş olup, ilgili çalışmada yer alan bilimsel araştırmanın etik kurallara uygun olduğuna oy çokluğu ile karar verildi.

KATILIMCILAR İÇİN GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ ETİK KURUL FORM-2

Rev-0

25.06.2018

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURULU

KATILIMCILAR İÇİN BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

Sizi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 23.09.2020 tarih 2020-25-22 sayılı ile izin alınan* ve Mehmet İlker BİLGİÇ tarafından yürütülen “25-65 Yaş Arası Erkek ve Kadın Öğretmenlerin İşitme Kayıpları, İşitme Sağlığına Verdikleri Önem ve Tükenmişlik Düzeyleri” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan çıkma hakkına sahipsiniz. Bu çalışmaya katılmanız için sizden herhangi bir ücret istenmeyecektir. Çalışmaya katıldığınız için size bir ödeme yapılmayacaktır. Çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır.

*İstanbul Gelişim Üniversitesi Etik Kurulundan izini alındıktan sonra doldurularak kullanılacaktır.

Araştırmanın Amacı	25-65 yaş arası erkek ve kadın öğretmenlerin işitme kayıplarının olup olmadığını tespit etmektir. Konuşma, Uzaysal Algı ve İşitme Kalitesi (KUİK) Ölçeği (Türkçeye çevrilmiş Formu) ile kişinin günlük hayatta maruz kaldığı konuşma ve çevresel sesleri işitme, ayırt etme, yerini ve yönünü bulma gibi temel becerilerinin kalitesini belirlemektir. İşitme sağlığına verdikleri önemi araştırmak ve çevrelerini ne denli bilgilendirdiklerini araştırmaktır. Duygudurum Profili (DP) Ölçeği (Türkçeye çevrilmiş Formu) uygulanarak kısa süreli duygudurum değişikliklerini değerlendirmektedir. Böylece Tükenmişlik Ölçeği (Türkçeye çevrilmiş Formu) ile kendilerini değerlendirmelerini ve iş ortamlarının, mesleklerinin içinde yaşadıkları durumları belirlemelerine imkân sağlamaktadır.
Araştırmanın Yöntemi	Çalışma için İstanbul Gelişim Üniversitesi Etik Kurulu'ndan onay alınacaktır. Konuşma, Uzaysal Algı ve İşitme Kalitesi (KUİK) Ölçeği ile kişinin günlük hayatta maruz kaldığı konuşma ve çevresel sesleri işitme, ayırt etme, yerini ve yönünü bulma gibi temel becerilerinin kalitesini belirlemek amacıyla 30 öğretmene KUİK Ölçeği uygulanacaktır. Netsun İşitme Cihazları Satış ve Uygulama Merkezine, işitme sağlığını kontrol amaçlı gelen 25-65 yaş aralığındaki 30 öğretmene Odyolog tarafından Maico MA 53 Odyometre cihazı kullanılarak Saf Ses Odyometrik incelemeler yapılacaktır. Saf Ses Odyometrisi ile işitme eşikleri belirlenecektir. Konuşma Odyometrisi ile konuşmanın anlaşılabilirliği ölçülecektir. Konuşmayı Anlama Eşiği Testi (SRT),Konuşmayı Ayırt Etme Skoru Testi (SD),En Rahat Ses Seviyesi Testi (MCL) ve Rahatsız Edici Ses Seviyesi Testi (UCL) yapılacaktır. İmmütsmetrik incelemeler ile orta kulak yapısının akustik enerjiyi geçirme yeteneği ölçülecektir. Timpanometri testi yapılacaktır. Duygudurum Profili Ölçeği, Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu ve Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Versiyonu uygulanacaktır. 30 öğretmenin işitme sağlığına verdiği önem, doğru durumları ve tükenmişlik düzeyleri gözlemlenecektir. Sonuçlar IBM SPSS Statistic Version 26 programı ile istatistiksel olarak değerlendirilecektir.
Araştırmanın Öngörülen Süresi (Başlama ve Bitiş Tarihi)	23/09/2020-23/03/2021
Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı	30 kişi
Araştırmanın Yapılacağı Yerler	Netsun İşitme Cihazları Satış ve Uygulama Merkezi İstanbul Gelişim Üniversitesi Laboratuvarı
Görüntü ve/veya ses kaydı alınacak mı?	Evet ☐ Hayır ☒

Tablo katılımcıların anlayabileceği biçimde, akademik dil kullanılmadan yazılacaktır.

KATILIMCILAR İÇİN GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ ETİK KURUL FORM-2

Rev-0

25.06.2018

KATILIMCI BEYANI

Yukarıda amacı ve içeriği belirtilen bu araştırma ile ilgili bilgiler tarafıma aktarıldı. Bu bilgilerden sonra araştırmaya katılımcı olarak davet edildim. Bu çalışmaya katılmayı kabul ettiğim takdirde gerek araştırma yürütülürken gerekse yayımlandığında kimliğimin gizli tutulacağı konusunda güvence aldım. Bana ait verilerin kullanımına izin veriyorum. Araştırma sonuçlarının eğitim ve bilimsel amaçlarla kullanımı sırasında kişisel bilgilerimin dikkatle korunacağı konusunda bana yeterli güven verildi. Araştırmanın yürütülmesi sırasında herhangi bir sebep göstermeden çekilebilirim. Araştırma için yapılacak harcamalarla ilgili herhangi bir parasal sorumluluk altına girmiyorum. Bana herhangi bir ödeme yapılamayacaktır. Araştırma ile ilgili bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Bu çalışmaya hiçbir baskı altında kalmadan kendi bireysel onayım ile katılıyorum. İmzalı bu form kâğıdının bir kopyası bana verilecektir.

Araştırma yürütücüsü(Tez çalışmalarında Danışman tarafından imzalanacaktır.)

Adı ve Soyadı	MEHMET İLKER BİLGİÇ	Tarih ve İmza
Adres ve telefonu		

Katılımcı

Adı ve Soyadı		Tarih ve İmza
Adres ve telefonu		

Velayet veya Vesayet Altındaki Katılımcılar için Veli/Vasi

Adı ve Soyadı		Tarih ve İmza
Adres ve telefonu		

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEK

KONUŞMA, UZAYSAL ALGI VE İŞİTME KALİTESİ (KULK) ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki soruların amacı günlük işitme koşullarınızdaki farklı durumlarda işitme ve dinleme yeteneğinizi ve deneyiminizi ortaya koymaktır.

Her soru için, soruların karşısında gösterilen, "0" ile "10" aralığındaki ölçeğin herhangi bir noktasını çarpı (x) ile işaretleyin. "10" noktasına bir işaret koyulması, soruda tanımlanan şeyi kusursuz biçimde yapabilir durumda olduğunuz; "0" noktasına bir işaret koyulması ise tanımlanan şeyi yapamayacak durumda olduğunuz anlamına gelir.

Örneğin, 1. soruda televizyon açıkken aynı anda biriyle sohbet edilmesi ile ilgili bir soru yöneltilmektedir. Eğer bunu yapabilecek durumdaysanız, ölçeğin sağ ucuna yakın bir yere işaret koyun. Böyle bir ortamda sohbetin yarısını takip edebilecek durumdaysanız, ortadaki bir noktaya işaret koyun ve diğer durumlarda da aynı yöntemi kullanın.

Tüm soruların günlük deneyimlerinize uygun sorular olduğunu düşünüyoruz, ancak bir soru sizin için geçerli olmayan bir durumu tanımlıyorsa, "uygun değil" (UD) kutusuna çarpı işareti koyun.

Ad Soyad:

Tarih:

İşitme cihazı kullanıyor musunuz?

Evet

Hayır

Kullanıyorsanız

Sağ Kulak

Sol Kulak

Her iki kulak

Ne kadar zamandır kullanıyorsunuz?

_____ yıldır

_____ aydır

veya _____ haftadır

(İki cihazınızı da farklı zamanlarda aldıysanız lütfen belirtiniz)

1. KONUŞMA ALGISI

1. Bir kişiyle konuşuyorsunuz ve aynı oda içinde açık bir televizyon var. Televizyonu kapatmadan konuştuğunuz kişinin ne söylediğini takip edebilir misiniz? UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

2. Sessiz bir salonda bir başka kişiyle konuşuyorsunuz. Karşınızdaki kişinin söylediklerini takip edebilir misiniz? UD

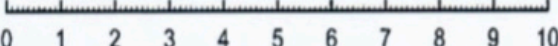
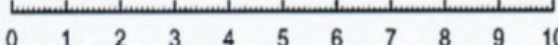
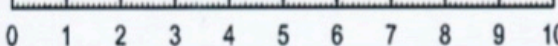
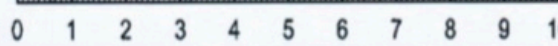
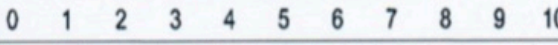
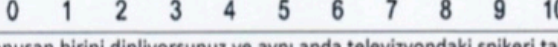
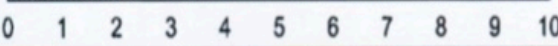
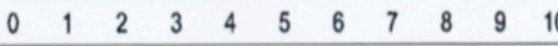

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

3. Bir masanın etrafında oturan beş kişilik bir grubun içindesiniz. Bulduğunuz yer sessiz bir ortam. Gruptaki herkesi görebiliyorsunuz. Sohbeti takip edebilir misiniz? UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEK

4. Kalabalık bir restoranda beş kişilik bir grubun içindesiniz. Gruptaki herkesi görebiliyorsunuz. Sohbeti takip edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
5. Bir kişiyle konuşuyorsunuz. Arka planda fan veya akan su sesi gibi sürekli bir gürültü var. Kişinin söylediklerini takip edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
6. Kalabalık bir restoranda beş kişilik bir grubun içindesiniz. Gruptaki herkesi göremiyorsunuz. Sohbeti takip edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
7. Cami ya da tren garı gibi çok yankı yapan bir yerde biriyle konuşuyorsunuz. Karşınızdaki kişinin söylediklerini takip edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
8. Sesi sizin konuştuğunuz kişiyle aynı tonda olan başka bir kişi konuşurken, biriyle sohbet edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
9. Sesi sizin konuştuğunuz kişiden farklı tonda olan başka bir kişi konuşurken, biriyle sohbet edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
10. Sizinle konuşan birini dinliyorsunuz ve aynı anda televizyondaki spikeri takip etmeye çalışıyorsunuz. Her iki kişinin de ne dediğini anlayabilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
11. Birçok kişinin konuşmakta olduğu bir odada bir kişiyle sohbet ediyorsunuz. Konuştuğunuz kişinin ne dediğini takip edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
12. Bir grup ile birliktesiniz ve sohbet bir kişiden diğerine çok çabuk geçiyor. Her yeni konuşmacının ilk söylediklerini kaçırmadan sohbeti kolayca takip edebilir misiniz? UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)
13. Telefonda kolaylıkla sohbet edebiliyor musunuz? [cihaz kullanmadan, bir ya da iki cihaz kullanarak] UD ☐
 (Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEK

14. Telefonda birini dinliyorsunuz ve yanınızdaki kişi konuşmaya başlıyor. Her iki konuşmacının da ne dediğini takip edebilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

2. UZAYSAL ALGI

1. Bilmediğiniz bir dış mekanda bulunuyorsunuz. Birinin çim biçme makinesi kullandığını işitiyorsunuz. Nerede olduğunu göremiyorsunuz. Sesin nereden geldiğini anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

2. Birkaç kişiyle bir masanın etrafında oturuyorsunuz veya toplantı yapıyorsunuz. Herkesi göremiyorsunuz. Bir kişi konuşmaya başlar başlamaz o kişinin nereden geldiğini anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

3. İki kişinin ortasında oturuyorsunuz. Biri konuşmaya başlıyor. Konuşan kişinin solunuzdaki kişi mi yoksa sağınızdaki kişi mi geldiğini bakmadan anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

4. Bilmediğiniz bir evde bulunuyorsunuz. Ev sessiz. Bir kapının gürültüyle kapandığını işitiyorsunuz. Bu sesin nereden geldiğini anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

5. Bir binanın altınızda ve üstünüzde katların olduğu merdiven boşluğundasınız. Başka bir kattan sesler duyuyorsunuz. Sesin nereden geldiğini kolayca anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

6. Dışarıdasınız. Bir köpek yüksek sesle havlıyor. Köpeğin nereden geldiğini bakmadan anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

7. Kalabalık bir sokağın kaldırımında ayakta duruyorsunuz. Gelen aracın bir kamyon mu ya da otobüs mü geldiğini bakmadan anlayabilir misiniz?

UD

(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEK

8. Sokaktayken, yürüyen bir kişinin kendi sesinden veya ayak sesinden o kişinin ne kadar uzakta olduğunu anlayabilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
9. Bir otobüs ya da kamyonun ne kadar uzakta olduğunu sesinden anlayabilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
10. Bir otobüs ya da kamyonun hangi yönde hareket ettiğini sesinden anlayabilir misiniz, örneğin soldan sağa mı yoksa sağdan sola mı hareket ediyor?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
11. Bir kişinin hangi yönde hareket ettiğini sesinden veya ayak sesinden anlayabilir misiniz, örneğin soldan sağa mı yoksa sağdan sola mı hareket ediyor?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
12. Bir kişinin size doğru mu geliyor yoksa uzaklaşıyor mu olduğunu sesinden ya da ayak sesinden anlayabilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
13. Bir otobüs veya kamyonun size doğru mu geliyor yoksa uzaklaşıyor mu olduğunu sesinden anlayabilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
14. Duyduğunuz sesler size dış dünyadan değil de kafanızın içindeymiş gibi mi geliyor?	UD ☐
(Kafamın içinden) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Dışarıdan)	
15. Sesini duyduğunuz ancak ilk başta göremediğiniz kişi veya nesnelere baktığınızda, tahmin ettiğinizden daha yakında olduğunu mu görüyorsunuz?	UD ☐
(Daha yakın) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Yakın değil)	
16. Sesini duyduğunuz ancak ilk başta göremediğiniz kişi veya nesnelere baktığınızda, seslerinin tahmin ettiğinizden daha uzakta olduğunu mu görüyorsunuz?	UD ☐
(Daha uzak) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Uzak değil)	
17. Seslerin tam olarak tahmin ettiğiniz yerden geldiğini mi düşünüyorsunuz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEK

18. İŞİTME KALİTESİ

1. İki sesi aynı anda duyduğunuzu hayal edin; örneğin, suyun lavaboya akışı ve bir radyonun çalışması. Bu seslerin birbirinden ayrı olduğunu fark edebilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
2. Aynı anda birden fazla ses duyduğunuzda, bunlar size birbiriyle karışmış tek bir ses gibi mi geliyor?	UD ☐
(Karışmış) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Karışmamış)	
3. Radyodan müzik sesinin geldiği bir odadasınız. Aynı odada başka biri de konuşuyor. Konuşan kişinin sesini müzikten ayrı olarak duyabilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
4. Bildiğiniz farklı kişileri seslerinden kolayca tanıyabilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
5. Aşına olduğunuz farklı müzik parçalarını birbirinden kolayca ayırt edebilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
6. Farklı sesler arasındaki farkı anlayabiliyor musunuz; örneğin, bir otomobil ile otobüs; tencerede kaynayan su ile tavada pişen yiyecekler?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
7. Müzik dinlerken, bildiğiniz kadarıyla hangi enstrümanların çalındığını anlayabiliyor musunuz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
8. Müzik dinlerken, sesler net ve doğal geliyor mu?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
9. Günlük hayatta duyduğunuz sesler size net bir şekilde geliyor mu?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
10. Diğer insanların konuşma sesleri size net ve doğal geliyor mu?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEK

11. Günlük hayatta duyduğunuz sesler size yapay ve doğal olmayan bir şekilde mi geliyor?	UD ☐
(Doğal değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Doğal)	
12. Konuştuğunuzda, sesiniz kendinize doğal geliyor mu?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
13. Başka bir kişinin ruh halini sesinden kolayca tahmin edebiliyor musunuz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
14. Bir kişiyi veya şeyi dinlerken çok fazla konsantre olmak zorunda kalıyor musunuz?	UD ☐
(Çok fazla kalıyorum) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Hiç Kalmıyorum)	
15. Başkalarıyla konuşurken ne dediklerini anlamak için çok fazla çaba sarf ediyor musunuz?	UD ☐
(Çok fazla ediyorum) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Etmiyorum)	
16. Bir arabada sürücü olarak bulunduğunuz sırada, yan koltuğunuzda oturan kişinin ne söylediğini kolayca işitebilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
17. Yolcu olarak bulunduğunuzda, yan koltuğunuzda oturan sürücünün ne dediğini kolayca işitebilir misiniz?	UD ☐
(Kesinlikle değil) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Mükemmel bir şekilde)	
18. Bir şeyi dinlemeye çalışırken diğer sesleri kolayca yok sayabiliyor musunuz?	UD ☐
(Yok sayamıyorum) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Kolaylıkla yok sayarım)	

İŞİTME DÜZEYİNİ GÖSTEREN ÖLÇEĞİN KULLANIM İZNI

Posta - Tuğsem Hardal - Outlook x

outlook.live.com/mail/0/inbox/id/AQMKAADAwATYOMDABLWUwOGYyOTUzNi0wMAItMDAKAEYAAAP4RKFDgXfa55RsA1y85DSiBwDhae0dE%2FVPTwCTOI8QytrWN...

Uygulamalar Youtube, Google ve... NETFLIX İnteraktif Vergi Dair... Cambridge LMS Fen Bilimleri Okulla... Apowersoft Online... Word PDF Çevirme...

Ara

Yeni ileti Yanıtla Sil Arşivle Gereksiz Süpür Taşı Kategorilere Ayır Ertele

Klasörler

Gelen Kutusu

Gereksiz E-posta

Tasklar

Gönderilmiş Öğeler

Sililmiş Öğeler 5

Arşiv

Notlar

Konuşma Geçmişi

Yeni klasör

Gruplar

Microsoft 365 e yükselt premium Outlook özellikleri

Re: KUIK ÖLÇEĞİ KULLANMA İZNI

Nurcan Kılıç - NK
19.06.2020 Cum 16:36
Kime: Siz

Merhabalar, cevirdiğim ölçeği tabiki kullanabilirsiniz, benim iznim yeterli diye biliyorum. Çalışmanızda kolaylıklar diliyorum.

15 Haz 2020 Pzt 21:02 tarihinde Tuğsem Hardal şunu yazdı:

Merhaba Nurcan Hanım,
Öncelikle size kendimi tanıtmak istiyorum.
Ben İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ ODYOLOJİ YÜKSEK LİSANSI öğrencilerinden TUĞSEM MELİKE HARDAL.
Tez aşamasında literatür araştırması yaparken "KONUŞMA, UZAYSAL ALGI VE İŞİTME KALİTESİ (KUIK) ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇEYE UYARLANIP, NORMALİZASYONUNUN YAPILARAK; NORMAL İŞİTEN VE SENSÖRİNÖRAL İŞİTME KAYIPLI YETİŞKİN BİREYLERDE İNCELENMESİ" adlı tezini okuma fırsatı buldum. Yapmış olduğunuz çalışmayı çok beğendim. Emeğinize sağlık.
Bende öğretmenlerle ilgili bir çalışma yapmak istiyorum. Bunun için KUIK ölçeğini kullanmamın daha iyi olacağını düşündüm. Çok kısa bir zamanım var. Ölçeklerle ilgili birçok araştırma yaptım. Fakat ölçekleri geliştiren kişilere ulaşamadım. Sizin William Noble' den onay alarak Türkçeye uyarladığınızı gördüm. Bana bu konuda yardımcı olabilir misiniz? Sadece sizden onay almam yeterli midir? Yoksa William Noble'ye mail atarak onay mı almalıyım? İlginiz ve anlayışınız için şimdiden teşekkür ederim.
İyi çalışmalar,
TUĞSEM MELİKE HARDAL

Aramak için buraya yazın

22:56
19.06.2020

DUYGU DEĞİŞİMLERİNİ GÖSTEREN ÖLÇEĞİN KULLANIM İZİNİ

Posta - Tuğsem Hardal - Outlook x

outlook.live.com/mail/0/inbox/rid/AQMkADAwATY0MDABLWUwOGYtOTUzNi0wMAItMDAKAEYAAAP4RKFDgYfaS5RsA1y85DSiBwDhae0dE%2FVPTwCTOI8QytrWNwAAA...

Uygulamalar Youtube, Google ve... NETFLIX İnteraktif Vergi Dair... Cambridge LMS Fen Bilimleri Okulla... Apowersoft Online... Word PDF Çevirme...

Diğer yer işaretleri

Yeni İlet

Klasörler

Gelen Kutusu

Geriye E-posta 5

Taslaqlar

Gönderilmiş Öğeler

Alınmış Öğeler

Arşiv

Notlar

Conversation Hist...

Yeni klasör

Gruplar

İSTANBUL_GELİŞİ...

İSTANBUL_GELİŞİ...

Yeni grup

Microsoft 365'e yükseltip premium Outlook deneyimini

Re: Duygudurumları Profili Kullanım İzni

Mustafa Güleç
18.05.2020 Pn 12:15
Kırmızı

Sayın Hardal,

İlgili ölçeğin Türkçe Formunu kullanmanızda biz yazarlar açısından sakınca yoktur.

Açıklama: Toplam 6 boyut var. Her boyuta giren çeşitli duygular var. Örneğin gerginlik-burnatı boyutunda 9 duyu var. Bunların puanları toplam o boyutun toplam puanı elde ediyor. Bu da 0-36 arasında değişiyor. Toplam duygudurum bozukluğu puanı da 0-200 arasında değişiyor. Yalnız "relaxed" ve "efficient" toplamı ters alınıyor.

Ayrıntılı açıklama: Toplam puan hesaplanırken bütün alt ölçek puanları toplam "vigor-activity" alt ölçek puanı çıkarılıyor. Yani 4x8=32 puan çıkarıyor, en fazla 200 alınabiliyor.

Ayrıca hiç bir faktöre uymayan "friendly, clear-headed, considerate, sympathetic, helpful, good-natured, trusting" maddeleri dışlanmıştır. Hesaplama 58 maddeden yapılmıştır.

Bütün maddeler:

- 0 - Not at all
- 1 - A little
- 2 - Moderately
- 3 - Quite a Lot
- 4 - Extremely gelinekte puanlanıyor.

Ancak:

"Relaxed" ve "Efficient" maddeleri ters olarak puanlanıyor:

- 4 - Not at all
- 3 - A little
- 2 - Moderately
- 1 - Quite a Lot
- 0 - Extremely

Saygılarımla,

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1109857>

www.brianmac.co.uk/qoms.htm

Prof. Dr. Mustafa Güleç

Microsoft
"Clear and upfront about your privacy options"
Digital Trends
Try the new Microsoft Edge >

Aramak için buraya yazın

17:27
18.05.2020

TÜKENMİŞLİK ÖLÇEĞİ'NİN KISALTILMIŞ FORMU

TÖ-KF

Adı/Soyadı:

Cinsiyet:

Yaş:

Tarih:

Bu bir kendini değerlendirme ölçeğidir. İş ortamınız ve mesleğinizde ilgili aşağıdaki durumları ne sıklıkla yaşadığınızı belirtmeniz istenmektedir. Lütfen aşağıdaki her ifadeyi okuduktan sonra 7 dereceli ölçeği kullanarak her bir maddenin yanındaki boşluğa size en uygun olan rakam yazın.

ÖRNEK: 5.- Yorgun

1	2	3	4	5	6	7
Hiçbir Zaman	Nadiren Bir Defa	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Çoğunlukla	Her Zaman

- ___ 1- Yorgun
 ___ 2- İnsanlar ile ilgili Hayal Kuruklığına Uğramış
 ___ 3- Umutsuz
 ___ 4- Kapana Kısılmış
 ___ 5- Çaresiz
 ___ 6- Çökmüş
 ___ 7- Zayıf
 ___ 8- Güvensiz
 ___ 9- Uyuma Geçliği
 ___ 10- Yeter Artık Dayanamıyorum

PUAN HESAPLAMA:

Puanınızı hesaplamak için 10 maddeye verdiğiniz puanları toplayıp 10 rakamına bölünüz. Çıkan sonuç sizin mesleki tükenmişlik puanınızdır.

YORUMLANMASI:

Ölçek maddelerinin "1 Hiçbir zaman" ve "7 Her zaman" biçiminde puanlanması sonucu TÖ-KF'den tek bir toplam puan elde edilmekte ve her bir kişinin tükenmişlik düzeyi aşağıdaki biçimde yorumlanmaktadır.

- 1) Ölçekten alınan "2,4 ve altındaki" puanlar tükenmişlik derecesinin çok düşük olduğu biçiminde yorumlanmaktadır.
- 2) Ölçekten alınan "2,5 ile 3,4" arasındaki puanlar tükenmişlik için tehlike sinyallerinin olduğu biçiminde yorumlanmaktadır.
- 3) Ölçekten alınan "3,5 ile 4,4" arasındaki puanlar tükenmişlik durumu içinde bulunduğu biçiminde yorumlanmaktadır.
- 4) Ölçekten alınan "4,5 ile 5,4" arasındaki puanlar çok ciddi bir tükenmişlik problemi yaşandığı biçiminde yorumlanmaktadır.
- 5) Ölçekten alınan "5,5 ve üzerindeki" puanlar en kısa zamanda profesyonel yardım alınması gerektiği biçiminde yorumlanmaktadır.

TÜKENMİŞLİK ÖLÇEĞİ'NİN KISALTILMIŞ FORMU KULLANIM İZİNİ

The screenshot shows an Outlook email interface. The email is from Burhan Çaprı (burhancapri@merin.edu.tr) and is titled "Re: TÜKENMİŞLİK DÜZEYİ ÖLÇEĞİ KULLANMA İZİNİ". The email content is as follows:

16.06.2020 Sal 14:37 tarihinde yaptınız

Burhan Çaprı burhancapri@merin.edu.tr
16.06.2020 Sal 14:29
Kime: Siz

TÜ-İŞ.doc 34 KB
Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Form... 709 KB

2 dk (759 KB) Tamamla | İncele | Tamamla Onayla | Kaydet

İlgili ölçme aracı ekte gönderiyorum. Başarılar..

Tuğsem Hardal 15 Haz 2020 Pzt. 21:41 tarihinde şunu yazdı:

Merhaba Burhan Bey,
Öncelikle size kendimi tanıtmak istiyorum.
Ben İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ ODYOLOJİ YÜKSEK LİSANSI öğrencilerinden TÜBSEM MELİKE HARDAL.
Tez aşamasında literatür araştırması yaparken "Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu ile Eş Tükenmişlik Ölçeği-Kısa Formu/nun Türkiye Uyarlaması ve Psikoaanaltik-Verioluğu Bakış Açısından Mesleki ve Eş Tükenmişlik ilişkisi" adlı makalenizi okuma fırsatı buldum. Yapmış olduğunuz çalışmayı çok beğendim. Emajinizde sağık.
Bende öğretmenlerin işleme kayıtlarıyla ilgili bir çalışma yapmak istiyorum. Bu işleme kayıtlarının öğretmenlerdeki Tükenmişlik Düzeyini araştırmak istiyorum. Bunun için Tükenmişlik Düzeyi Ölçeğini kullanmamın daha iyi olacağını düşündüm. Çok kısa bir zamanın var. Ölçeklerle ilgili birçok araştırma yaptım. Fakat ölçekleri geliştirilen kişilere ulaşamadım. Bana bu konuda yardımcı olabilir misiniz? Sadece sizden onay almam yeterli midir?
İlgitin ve anlayışınız için şimdiden teşekkür ederim.
İyi çalışmalar.
TÜBSEM MELİKE HARDAL

Dr. Burhan ÇAPRI (PhD) (Assoc. Prof. Dr.)
Merin University, Faculty of Education,
Department of Education Sciences
Merin/Turkey

TÜKENMİŞLİK ÖLÇEĞİ'NİN KISALTILMIŞ VERSİYONU

Sevgili .....

Aşağıdaki bu durumları ne sıklıkla yaşadığınızı size en uygun gelen seçeneği daire içine alarak belirtiniz. Lütfen her ifadeye mutlaka TEK yanıt veriniz ve kesinlikle BOŞ bırakmayınız.

	Daima	Çok sık	Sıkça	Bazen	Nadiren	Neredeyse hiç	Hiç
1.Yorgunluk hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
2. İnsanlar tarafından hayal kırıklığına uğratılmış hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
3. Umutsuzluk duyuyorum	7	6	5	4	3	2	1
4. Kapana kısılmış gibi hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
5. Çaresiz hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
6. Üzüntülü/kederli hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
7. Fiziksel olarak hastalıklı hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
8. Değersiz ve başarısız biri gibi hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1
9. Uyumada zorluk çekiyorum	7	6	5	4	3	2	1
10. Etkinsizlik hissediyorum	7	6	5	4	3	2	1

Değerlendirme:

Tükenmişlik puanınızı bulmak için, 10 maddeye verdiğiniz cevapları toplayın ve

10'a bölün Puanınız 2,4 veya altındaysa tükenmişlik dereceniz çok düşük;

2,5 ile 3,4 arasındaysa tükenmişlik tehlikeniz var;

3,5 ile 4,4 arasındaysa tükenmişlik yaşıyorsunuz;

4,5 ile 5,4 arasındaysa ciddi bir tükenmişlik probleminiz var.

5,5 puanı ise derhal profesyonel yardım alınması gerektiğini gösterir.

TÜKENMİŞLİK ÖLÇEĞİ'NİN KISALTILMIŞ VERSİYONU KULLANIM İZİNİ

